№ 33. Treschdeen, 13. Augustâ. 1897.

Isnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ fanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Kangihseru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Lehninu eelâ № 10.

Makfa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksta rindiņu, preekschpusê 20 kap.; pahrtulkoschana ij swêschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36 un pee M. Peterfona. — **Bauskâ:** Steina kga apteekâ un Ed. Drengera k. bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. —

76. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjsch. — **Rihgâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Lehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Moffes k. wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahm. bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Kâ dseedaschanai buhtu ja-attihstas?

No L. Behrsina.

Dseedaschana pee mums netik ween ir loti isplatita, bet sasneegusc ari augstu pakahpi mahkslas sinâ. Ja kahds to negribetu tizet, tam leelee dseedaschanas swehtki waretu dot gaischako leezibu. Bet taisni no dseedaschanas swehtkeem, sewischki zeturtajeem, man palikuschi eespaidi prahtâ, kas mudina par dseedaschanas usdewumu no jauna pahrdomat. Tapehz tad par dseedaschanu tê gribu kahdus wahrdus minet, kas negrib buht mahkslas kritika, bet us dseedaschanu raudsitees wispahrigi kâ us leetu, kam sawa nosihme sadsihwê.

Kritikas, kas dseedaschanas swehtkus zaurmehrâ loti atsina un slaweja, atrada tur tomehr sawus truhkumus; dseedatajeem winas pat wareja liktees launprahtigas, jo winas ne wahrda nebilda par to, zik swehtku programs gruhts un ka tahdâ sinâ dseedataji gahjuschi leelus solus us preekschu pret agrakeem gadeem. Kritiki prasija tikai, kâ dseesmas nodseedatas, ar ziteem wahrdeem wini swehtkus mehroja ar koncerta mehru, ar mahkslas kritiku. Waj schi kritika pee tam mahkslu pareisi apspreduse, nenemos no sawas puses isschkirt. Peeteek, kad sinam, ka ari turpmak, tâpat kâ beidsamôs swehtkôs, leelakâ mahkslenecku daka, Latweeschu sarihkojumus apspreedihs pehz tam, zik wini mahkslas sinâ pilnigi. Tâ tad dseedaschanai buhtu pirmâ kahrtâ jausstahda par mehrki skaidra mahksla. Bet ikkatrâ mahkslâ ir techniskâ weikliba nepeezeeschama. Tâ tad dseedatajeem buhtu techniká jawingrinahs daudz wairak kâ lihds schim. „Musikas kalendars" reis us to jaw aisrahdija, bet sewischki no Nikolaja Allunana raksteem isredsams, ar kahdu swehtu nopeetnibu mahkslenecki skatahs us techniško eewingrinaschanos. Nepeeteek ar kahdu „dseesmu skandinaschanu" ween, ar to klausitajus „eepreezina", waj isrihkojumus „puschko", bet strahdat wajaga, wajaga iskopt wisas spehjas pehz sinama plahna un newis kâ kurâ dseesmâ eekriht. Kahdam Kursemê loti eezeenitam musikas skolotajam mahzibas metodes kodols pastahweja eeksch tam, ka winsch gruhtahs weetas lika bes apnikschanas atkahrtot un atkahrtot; bet par weeglu spehleschanu, kur mahzitajees gruhtibas neusmekleja, bet tahm steigschus skrehja pahri, winsch mehdsa teikt: spehleschana wehl naw wingrinaschanahs. Tâ, domaju, wajadsetu ari pee dseedaschanas, ja ween mahkslâ kaut ko domâ sasneegt, weenkahrschu padseedaschanos sawa preeka dehl isschkirt no ihstas kalposchanas mahkslai. — Taî sinâ Latweeschu dseedaschanai droschi ween wehl wajaga attihstitees un tas ari nahkotnê buhs jo labaki eespehjams, jo adisees mahzibas grahmatas, radisees ari wairak kâ lihds schim tahdu zilweku, kas mahkslai war nodotees; jo nekahdâ sinâ mahkslas dseedaschana newar buht weenkahrscha atpuhta, bet prasa daudz laika un puhlinu.

„Pirms mehs ko kreetnu spehjam,
Mums sweedrus pawehl Deews."

Tâ tad pirmâ kahrtâ gribetu aisrahdit, ka dseedaschana pee mums war attihstitees wairak kâ lihds schim us skaidras mahkslas pusi. Koru wadoni jaw schim mehrkim daschkahrt dsenahs pakal, bet ne ikreis dseedataji ir gatawi wineem sekot, domadami, ka ta welta laika tehreschana. No sawas puses domaju, ka teem, kas mehrki grib, wajaga ari lihdsekļus gribet. Un ja nesauzam par weltigu wisu to puhlinu, ko isleeto peemehram smalkeem roku darbeem, kas tatschu ari nenes praktiska labuma, tad nopeetna mahkslas dseedaschana ari naw welti tehrets laiks. Praktiskâ dsihwê derigi darbi jaw dseedaschanas dehl wis nebuhtu kawejami, bet kur nu paleek muhschigâ balleschanahs, kahrschu spehleschana un daschadee sporti, kam naw augstakas nosihmes? Ja tikai mums spehka deesgan atsazitees no „omulibas", no newajadsigeem mihksteem paradumeem, tad droschi ween mums us mahkslu buhs leelaks preeks un buhs mahkslâ ari leelaki panahkumi, ko muhsu dseedatajeem sirsnigi nowehlu, jo wini jaw daschu gadu ir Latweeschu lepnums un dseedaschanas swehtki stahw pee Latweescheem wisu zitu isrihkojumu preekschgalâ. Ihsi: Kam dahwanas dseedat, lai tas winas iskopj ar nopeetnibu un pehz sinama plahna.

Bet negribu teikt, ka jazeeni tikai mahkslas dseedaschana. Taisni otrâdi: mahkslas dseedaschana ir, tâ sakot, galotne — ne katrs war to sasneegt —, der eewehrot ari pasares. Weens zilweks, warbuht ari weens koris, waj weena sabeedriba pa sewi, gan war kâ taurinsch no olinas attihstitees par kahparu, tad par kuhni un beidsot lidot ar pilnigeem taurina spahrneem, bet wesela tauta nekad newar nonahkt us weenu weenigu attihstibas pakahpi: tur buhs olina un kahpars, kuhnis un taurinsch atrodami taî paschâ reisâ. Un schihm semakajahm pakahpehm ari ir sawas teesibas. Us dseedaschanu sihmejotees waretu to tâ teikt: zilweki, kam masak dahwanu un laika preeksch musikas, nespehj dseedot gruhtakus gabalus ispildit un klausotees saprast. Teem wajaga weenkahrschaku dseesmu un nemahkslotas dseedaschanas.

Taî sinâ daudz ko wehletees. Dabas dseedaschana pee mums sustin suhd un tagadejee kori scho suschanu nespehj atlihdsinat, jo wini gandrihs wisi weenlihdsigâ mehrâ dsenahs pakal deesgan augstahm leetahm. Ja schihs buhschanas tâ attihstisees us preekschu, tad pee mums us laukeem war atgaditees tas pats, kas tagad manams daschâs pahrsmalzinatâs pilsehtu draudsês: kas naw mahkslineeks (masakais pats sawâs azîs), tas kaunahs muti atdarit us dseedaschanu. Weltâ kauniba eet pat tik tahlu, ka basnizâ, kaut gan kauschu deesgan, pa dseedaschanas laiku dsirdamas weetahm tikai ehrgeles. Leekahs tihri, ka zilweki tihschu prahtu gribetu kahdu no sawahm jaukakajahm spehjahm isnihzinat, kahdu dahrgu podu parakt apaksch semes. Waj naw jaukaki, kad pilnâ basnizâ skan dseedaschana, lai ari ne mahkslîga, bet weenteesiga, stipra, ar newiltotu dabu un spehku! Bet kâ lai wina skan, kad skolâs preeksch koraļu eedseedaschanas newar buht tikdaudz laika un kori schihs weenteesigahs leetas tura apaksch sawa goda!

Luhk, tapehz man leekahs derigs, ka eesahzeju kori nodarbotos, tâ sakot, ar deenas wajadsibahm, nekertos tik drihs pee sareschgitahm leetahm, kas prasa techniskus puhlinus, bet eepreezinatu klausitajus ar tahdahm dseesmahm, kas klausitajeem labi saprotamas un dseedatajeem weegli dseedamas. Zeturtajôs dseedaschanas swehtkôs neweena dseesma ne-atstahja, ari us mahkslas pasinejeem, tahdu dsiku eespaidu, kâ koralis „Ak Jerusaleme modees." Kahds spehks, kahda weenkahrschiba un leels warenums! To katrs klausahs dsiki satrizinats, kamehr gruhtakahs dseesmas mahkslenecku daschkahrt ne-apmeerina un weenkahrschahm ausim aiseet garam bes eespaida. — Gluschi tâpat pee deewkalposchanahm: kur man isdewees dsirdet kori basnizâ dseedam, koralis, tschetrbalsigi dseedats, ir basnizkaudis arweenu wiswairak garigi pazehlis. Katrâ sinâ tê nahk swarâ ari dseesmas wahrdi, kam pee dseesmahm ar koraļa dabu neteek pahri darits, kamehr pee dascheem dseedaschanas gabaleem weens wahrds atkahrtojahs daschreis tihri par apnikschanu, waj ir skanas sinâ tâ israibots, ka winu ir sadsirdet newar. To nesaku musikas mahkslai ko pahrmesdams, bet gribu, lai paturetu wehrâ, ka mahkslas musika dsenahs no dseesmas wahrdeem palikt ne-atkariga un tapehz neder preeksch leelakas, weenkahrschas publikas, kam wahrdu nosihme stahw pirmajâ weetâ.

No weenkahrscheem kaudim runajot sewischki japeemin, ka nekahdâ sinâ nedrihkstam 4balsigu dseedaschanu padarit par peeluhdsamu elku. Ko lai tee, kas widejos balsus dseed, war usrahdit par panahkumeem! Mahjâs pahrgahjuschi, wini war tihri tik pastahstit, ka wini ari ko dseedot, bet dseedat newar neko. Tahdâs reisâs beretu skatitees us tam, ka katrs dseedatajs eeguhst kahdu sinamu leetu — teiksim meldiju — par nepasaudamu ihpaschumu. Tas buhs droschs panahkums un pamudinahs tahlaku strahdat. Waretu, peemehram, dseedat weenbalsigas dseesmas ar ehrgeku waj klaweeru pawadischanu, waj tâpat nepawaditas. Atliks wehl ir tad deesgan ko mahzitees, jo tos paschus weenkahrschos gabalus war dseedat labaki un sliktaki. Bet katrâ sinâ deretu dseedamos gabalus israudsit pehz dseedataju un klausitaju wajadsibam. Tâ rihkojotees waretu nodibinat leelus korus, kam blakus waretu pilnigi selt kori ar mahkslas mehrkeem; wini weens otru netrauzetu, bet ar daschadeem spehkeem weizinatu mahkslas nosihmi dsihwê. Tâ tad dseedaschanâ, kâ ari zitâs dsihwes leetâs mums buhtu jadsenahs no weenmuļibas attihstitees us daudzpusigu nokahrtotu daschadibu, kas neweenu spehku ne-atstahj dihkâ, bet wisus sauz us preezigu darbu un tamlihds dsihwê nes wiswairak swehtibas.

Par weselibas kopschanu laukskolâs.

Beidsamôs gadôs daudz kas darits, lai nowehrstu launumus, kuri skolu apmekletaju behrnu weselibai kaitigi. Jaunzelto skolu plahnus isgatawojuschi leetprateji un eewehrojuschi — zik eespehjams — wisas scholaiku prasibas; wezee skolas nami ir islaboti: telpas paplaschinatas, apkurinaschana, apgaismoschana, wehdinaschana pahrlabotas, — janoschehlo tikai, ka paschi laukskolotaji par mas teek eepasihstinati ar weselibas kopschanas mahzibahm, — zeresim, ka ari schis launums turpmak tiks nowehrsts.

Tomehr pee wiseem pahrlabojumeem ir kahds launums, kura nowehrschanas labâ lihds schim wehl nekas naw darits, bet kuru ar mas puhlehm waretu nowehrst. Isteikschu sawu preekschlikumu schini leetâ ihseem wahrdeem.

Kad behrns sasneedsis likumigo wezumu, kad jaeestahjahs skolâ, winu aisweds turp un winsch teek usnemts, bet pee usnemschanas neweenam nenahk prahtâ prasit, waj usnemamais ari pilnigi wesels, waj tam nepeemiht asinu truhkums, nerwositete, skrofuli u. t. t. Tadehl — pehz manahm domahm — wajadsetu behrnus, kuri naw pilnigi weseli, neluhkojotees us likumigo wezumu, atstahdinat no skolas apmekleschanas us wehlaku laiku; jo slimigi behrni, skolâ usnemti, wehl wairak panihkst, — wini nespehj usdewumus kahrtigi eemahzitees un kawê wehl sawus weselos beedrus pee mahzischanahs. Lai to nowehrstu, tad man schkeet, nebuhtu par daudz prasits, ka pee nolemschanas, waj behrns preeksch skolâ usnemschanas derigs waj ne, tiktu palihgâ nemti ahrsti, kuri raudsitos us tam, ka usnemti teek tikai weseli behrni, bet slimigee atstahdinati. Kad schis likums pee rekrutu nemschanas teek wisur eewehrots, kadehl ne pee behrnu usnemschanas skolâ? Retumis kad wezakeem peeprasa ahrsta apleezibu par to, ka winu behrns preeksch skolas apmekleschanas par nespehjigu. Bet kad nu behrns palizis weenu gadu no skolas atpakal, tad

Pasapahrnê.

Jau saule karsti speesch . . .

Pehz Petôfi. No R. Behrsina.

Jau saule karsti speesch
Un rudsi tschakli breest,
Man leekahs: rihtu pat
Buhs jasahk kuli greest.

Ar mihlestiba breest
Man sirdî dedsigâ.
Tu faldâ, weenigâ,
Man buhsi pkahweja!

Smolenskâ.

Zelojuma atminas no J. Purapukes.

Un atkal tehrauda fleedes suseja sem mums un weenmuļais ratu trokšnis kutinaja neiwus. Zik nepatihkama tatschu war palikt tahda braukschana, kad zilweks juhtahs noguris un slims! Ne-interesefa wairs mani mas peewilzigais apgabals ar saweem behrseem un eglehm, ne-interesefa ari gar zelmalahm iskaisitahs sahdschas un pilsehtinas: mahjâs — drihsaki mahjâs gribejahs buht. Es domaju, tamlihdsigahm juhtahm wajaga ari rastees nespehjigâ wahrguļa zilweks, kuram apnikuse schi pasaules dsihwe. Tahdâ stahwokli nobrauzu weselas 30 stanzijas, lihds atjehdsos Smolenskâ. Pulkstens bij 2 pehz pusnakts. Tâ ka schis brauzeens tahlaki mums wairs nebij pa zelam, tad bij ja-iskahpj un jagaida uz nahkoschu brauzeenu, kas muhs aiswestu us Dwinsku un us Skrihwereem. Bet tahds gahja tikai otrâ deenâ pulksten 12ôs. Tadehl mums bij ja-apskatahs pehz weesnizas, kurâ pawadit leeko laiku. Apjautajos pee ormaneem un gorodowojeem pehz labakahs weesnizas pilsehtâ. Par tahdu mums eeteiza leelo „Dselsceļa weesnizu". Brauzam turpu. Bija labs gabalinsch, ko braukt. Nakts bij wehsa, un mani kratija weeglis drudsis. Beidsot wedejs peetureja pee leelas diwstahwu ehkas, kuras preekschâ stahweja wairak ekipaschu.

Iskahpu un pa tumsu grahbajos gar nama durwim pehz swana. Sataustiju no feenas atlupuschu dselsa schkihwi. Behdigi is wina nokarajahs swana pumpa, kâ suna mehle karstâ laikâ. Pawilku ais tahs. Eekschpusê atskaneja aismakusha swana waimanas; winas skaneja druhmi un it kâ isbeedetas par wehlo trauzejumu. Zitadi palika wiss klusu. Nepazeetigi raustiju pumpu wehlreis — wehlreis un wehlreis. Tad atskaneja kautkur no augschas kahda balss, kas likahs nahkot waj no paschahm debesîm: „Wisas istabas eenemtas, weena ween wehl dabujama." Mehs atkahpamees no durwim un luhkojamees us augschu. Weenâ logâ kautkas balts kusteja.

„Un mums ari wairak newajaga," sauzu es no apakschas.

„Bet ta ari ir wisdahrgakâ," skaneja no augschas.

Te mana pazeetiba nobeidsahs.

„Luhk, kur sirnu beedeklis!" isspruka man par luhpahm.

Schai peesihmei bij nezeretas sekmes. Azumirkli durwis tika atslehgtas un laipna balss aizinaja: „Luhdsu, luhdsu!"

Mehs eegahjam tumschâ preekschnamâ. Baltâ ehna wadija muhs pa neparasti lihkumainahm trepehm. Wehlaki schi ehna israhdijahs par weesnizas apkalpotaju weenôs kreklinôs. Warbuht ari bija pats nama ihpaschneeks — kas to lai sin.

Muhsu wisdahrgakais nummurs bij teescham grestnis. Winsch sastahweja no trim istabahm: weesistabas, sahles un gulamas istabas. Gruhti eedomatees, ar kahdu mihlestibu un aisgrahbtibu es usskatiju plataks gultas pehdejâ istabâ! Isgehrbtees un nogultees bij azumirkļa darbs. O, zik labi! — — — es gulu un apsinos, ka esmu gultâ, newis eedomatâ, bet pateesâ, dabigâ gultâ. Weegla nopuhta wekahs pahr luhpahm un azis slehdsahs . . .

Nesinu, waj biju aismidsis jeb atrados tikai pusmeegâ, bet peepeschi ustruhkos. Bahla deenas gaisma speedahs pa logu un mans zeļa beedris stahweja wisâ augumâ pee sawas gultas.

„Kas ir?" es jautaju satruhzees.

„Breesmigi! breesmigi!" winsch tikko steneja.

„Deews Tehws! waj muhs jaw laupa?"

„Wehl nê; bet schi gulta! schi gulta!"

„Waj dinamits eelikts?"

„Nê," winsch waimanaja ismisis, — „blaktis, leelas, leelas blaktis!"

Azumirkli es biju sawam beedram blakus. Un teescham, ari mana gulta tschumeja un kusteja no scheem muhdscheem.

Luhk, te nu bij pateesigâ un dabigâ gulta!

Un ko tad nu? — Nosehdamees pee galda, atspeedam galwas rokâs un krahzam, kâ warejam.

Otrâ rihtâ tomehr sajutu atkal wezo spirgtumu kaulôs un wareju no sirds smeetees par dahrgo istabu un leelajahm bailehm. Gribeju likt atnest „samowaru", bet istabai nebij swana. Ari uhdens nebija, ko masgatees.

Isgahju koridorâ, zeribâ, satikt kahdu apkalpotaju, jo tik leelâ weesnizâ, kura pilna ar weesteem, koridorôs wajadseja buht dsihwai kustibai. Tatschu tê bij wiss tik klusu, kâ ismiris. Nebij pat neweens pahris sahbaku ais durwim redsams. Gahju, skatijos un klausijos — nekur nekahdas dsihwibas. Pehdigi otro trepju galâ atduhros pret kahdu mihkstu preekschmetu. Tas eenurdejahs. Apskatijos — pateesi wakarejais eekschâ laidejs! Winsch guleja faritinajees us trepju platformas un bij tâpat kâ wakarâ tikai weenôs kreklinôs.

„Ej, zilwek!" es ussauzu skarbi.

Lehni winsch pazehla galwu un atwehra azis.

„Samowaru un uhdeni preeksch masgaschanahs!" es tam pawehleju.

Bet winsch it weenaldsigi atbildeja, ka samowaru es gan wehlaki dabuschot, bet pehz uhdens warot pats apluhkotees. Kautkur koridorâ wajagot buht krahnam. Ko darisi! gahju meklet krahnu. Tahda gan ne-atradu, bet gan kahdâ tumschâ kaktâ masgajamo trauku ar drukstu uhdens. Nomasgajos, kâ wareju un mutautinâ noslauzijos. Wajaga buht smalkam skatam, nodomaju pee sewis, ja pee schi neezigâ trauzina wiseem weesteem, kungeem un dahmahm, janahk masgatees.

Par leeleem brihnumeem pehz kahda laizina apkalpotajs teescham eeradahs ar samowaru. Bij deesgan gaischs un tadehl eemetu sinkahrigu skatu muhsu drauga gihmi. Bij ihsts kalpotaju tihps: rupji gihmja waibsti, pilni nenoteiktas weenaldsibas un besruhpibas. Tu skatees winâ un tew leekahs, ka nupat — nupat atskanehs „ermunikas".

„Zik tad pee jums makfâ istaba ar blaktim?" es eejautajos, kâ no gara laika.

Bet jautatais pat nesatruhkahs.

„Weenu rubli seschdesmit kapeikas," winsch atbildeja rahmi.

„Tâ; un bes blaktim?"

Winsch eeplehta muti un luhkojahs mani leelahm azim. Tad winsch atkahrtoja lehni manu jautajumu:

„Bes — blaktim?"

Bij noskahrstams, ka jautajums tam bij par gruhtu.

„Waj ilgi, ka schini istabâ jaw blaktis?" es jautaju tahlaki, it kâ wehletos ispehtit scho kustonischu wehsturi.

„Nebij pamanitas," skaneja atbilde.

„Warbuht istaba sen naw bijusc apdsihwota?"

„Taisni tâ."

„Hm . . . ehrmoti! Bet kad agraki to apdsihwoja, waj tad winas jaw bij."

„Kas tahs — waj blaktis?"

„Nu blaktis!"

„Kâ nu nebij, bij gan."

Eedsehram tehju, tad gahjam apluhkot pilsehtu. Wina naw leela, bet usbuhweta kalnainâ weetâ. Ehkas neezigas, bodes nabadsigas. Tâ ka schodeen ir tirgus deena, tad no laukeem pluhst tirdseneeki. Ir pa leelakai daļai seewetes basahm kahjahm un ihsôs sarafanôs. Winas eewed pahrdoschanai wesełus wesumus gurku un dahrsa sakmu. Zitadas prezes eewedam neredz. Wesumeem pakal tek behrni ari basahm kahjahm, tikai galwâs teem tehwa waj leelâ brahla zepure, kas apsedz winus lihds pascham deguna galam. Nobraukuse us tirgus laukuma, mahte uszel behrnus us wesuma, pahrgreesch pa gurkam, isdala schkehles, un tad wisi notura brokastis. Ja gurkus labi laimefees pahrdot, tad gan wini ehdihs kahdu sliki, kassin nopirks ari pahris krengeļu.

Ihsi sakot, Smolenska ir ihsta lauku pilsehtina, kurâ katris weens war justees, kâ sawâs mahjâs. Wislabaki winu raksturo teatra asischas, uz kurahm issludinats schahds repertuars: „Hasperons, leelais juhras slepkawa." Rihtâ: „Apburta pils." — Laimigi akteeri, laimigi skatitaji! — —

Ap pulksten 11eem preeksch pusdeenas atwadijamees no weesmihligahs Smolenskas un dewamees tahlakâ zeļâ, schoreis us Dwinsku. Schini zeļa gabalâ, kâ eewehrojamakais — leelais Schihdu daudzums. Lihds schim schos manigos laudis nebijam pawisam manijuschi, bet ap Witebsku winu skaits jaw augtin peeauga. Sewischki raschiga ar scho tautu ir neleelâ Pologkas pilsehtina. Tê nu ir gan tâ, kâ Kreews saka: Schihds us Schihda sehd, Schihdu ar Schihdu dsen. Un tad dsihwiba! Kleegschana, brehkschana, gwaltes — taisni kâ pee tirgus letes. Bet nereti ari gadahs redset kahdu usputuschos Ihsaku, kas pahrwehrtees par kahdu nekahdu „—kowsky", it lepni pastaigajahs ar sawu „Sore-leben" sem rokas un runâ kreewisku.

atkal likums teek eewehrots burtu pehz burta, pehz kura behrnam trihs seemas jaberſê ſkolas benkis, pee kam nebuht ne-eewehro, ka tahds, kurſch gadu wehlak eeſtahjees ſkolâ ir ari jau par gadu wezaks un ka wezaki behrni to weegli ſaſneedſ, ko nokawejuſchi. Behrneem, kuri ſlimigi eeſtahjuſchees ſkolâ, aklas likuma iſpildiſchanas dehł nahkahs zeeſt nereti wiſu muhſchu.

Domajams, ka muhſu ahrſtu kungi, jaunahs paaudſes labklahjibas dehł, ſeedotu daſchas ſtundas no ſawa dahrgâ laika, peedalidamees ar padomeem pee behrnu uſnemſchanas ſkolâ. T.

No ahrſemehm.

Pehz jaukajeem meera un draudſibas ſwehtkeem, par kureem mehs pagahjuſchâ nummurâ ar preeku ſinojam, ſcho pirmdeen ſahkuſchees Peterburgâ tahdi pat **ſwehtki par godu Franzijas preſidentam Foram.** Kâ no eepreekſchejahs ſagatawoſchanahs ſpreeſchams, tad ſchee Frantſchu ſwehtki iſnahks ahrigâ ſpoſchumâ un greſnumâ wehl leeliſkaki par jau noſwinetajeem. Tas ari it labi ſaprotams, ja eewehro to ween, ar kahdu iſſchkehrdigu greſnumu un leeliſku juhſmibu Frantſchi pehrn ſagaidija Kreewijas Zaru Pahri Pariſê. Tamlihdſigi ari tagad, preſidentam Foram zekâ dodotees, Franzijas eedſihwotaji wiſur zentuſchees no jauna ſawu karſto draudſibu pret Kreewiju iſrahdit, preſidentu ar ſkałahm gawilehm ſagaidot un pawadot. Kahds Frantſchu laikraksts ſin ſtahſtit, ka uſ Pariſes eelahm tagad daudſ no tam runajot, ka preſidentam Foram bijis łoti daudſ zekâ lihdſ nemams, jo winſch wedis lihdſ 38 miljonus Frantſchu ſirſchu, kas wiſas pukſtot karſtâ mihleſtibâ uſ Kreewiju. —

Kamehr daſchas walſtis un waldneeki wiſas paſaules preekſchâ tâ draudſejahs uſ ſwehtigeem meera darbeem, tamehr ſlepenibâ zilwezes reebekli, wiſas kahrtibas un labklahjibas eenaidneeki, **anarkiſti**, nemitejahs kopt ſawus negehligos, noſeedſigos zenteenus. Laſitajeem jau ſinams breeſmigais notikums Spahnijâ, kur anarkiſta roka nogalinaja miniſtru preekſchneeku Kanowaſu. Scho noſeedſneeku jau ſaſneedſis pelnitais ſods — nahwe. Ari daudſ zitus anarkiſtus Spahneeſchu waldiba gan apzeetinajuſi, gan iſraidijuſi no walſts, negribedama ſcheem negehłeem łaut pilnu wału. Turpretim ar noſchehloſchanu jamin, ka Berlinê ap to paſchu laiku anarkiſti it netrauzeti warejuſchi noturet leelu ſapulzi. Leelakais runatajs ſchinî ſapulzê, pahrrunadams Kanowaſa nonahweſchanu, gaiſchi iſteizees, ka dſirdeſchot wehl wairak ſchahweenu. Un ir jau ari kas tamlihdſigs dſirdets. Proti Pariſê tanî deenâ, kad preſidents Fors, no wiſpahrigahm gawilehm pawadits, aiſzekoja uſ Peterburgu, kahdas eelas malâ, kur preſidents tikai kahdas deſmit minutes agrak bij brauzis garam, ar ſtipru trokſni ſprahga kahda ar pulweri, naglahm un dſelſs gabaleem pildita, apmehram pehdu gara truhba, kas bij paſlehpta kahdâ puku mahjinâ. Tanî brihdî tuwumâ naw bijis zilweku, kadehł nekahda nelaime naw notikuſi. Weegli noprotams, kas tas bijis preſidentam Foram nodomats apſweizinajums; tikai laikâ ſarihkotajs pahrſkatijees. —

Par wairak bumbu ſprahdſeeneem ſino no **Konſtantinopoles.** Turki wainu uſkrauj Armeneeſcheem, lai buhtu atkal eemeſls nabaga kriſtigos waijat. Daſchi pa wezam paradumam apgalwo, ka ihſtee wainigee eſot Angli, kas Armeneeſchus muſinot. Wiſpahr par Angłu iſtureſchanos Turzijas jautajumâ tagad atkal jo ſtipri pukojahs. Proti meera ſarunas palikuſchas atkal uſ weetas ſtahwam, un wainiga pee tam eſot Anglija, kas, no zitahm leelwalſtim atdalidamahs, zehluſi eerunas dehł Teſalijas atdoſchanas Greekeem. Tatſchu zerê, ka Anglijas nikoſchanahs neſpehs iſjaukt zitu leelwalſtju weenprahtibu. Domajams ari, ka nahkotnê Anglijai atliks maſak wakas ar Turku-Greeku jautajumu nodarbotees, jo winai rodahs arweenu wairak darba un raiſchu Indijâ. —

Indijâ nemeers aug augumâ. Arweenu wairak kalnu zilſchu, ihpaſchi ſeemeku wakarôs, zekahs kahjâs pret Angłeem. Daſchas no tahm war ſuhtit zihnâ prahwu ſkaitu kareiwju, no kureem daudſ tahdu, kas iſmahzijuſchees paſchâ Angłu armijâ. Bet wehl wairak raiſchu Angłeem zekahs zaur to, ka uſ nemeerneeku puſi, azim redſot, ſtahjees Afganu waldneeks, emirs Abduramans, łaut gan tas no Anglijas ikgada ſanem naudas pabalſtu. Godkahrigajam emiram ſkauſchot Angłu wara wina kaiminôs, kadehł winſch ſlepenibâ turktizigos pabalſtot preteſtibâ pret Angłu waldibu. Ihſtenais pamats Indijas nemeereem leekahs buht diwejads. Pirmkahrt mantaskahrigee Angli paſchi, Indijas tautinas, zik tahku ween eeſpehjams, apſpeeſdami un iſſuhkdami, modina ſawu pawalſtneeku ſirdîs eenaida juhtas, kas tad drihſ ween war iſſchautees klaja nemeera leeſmâs. Otrkahrt zaur laimigo Turku-Greeku karu turktizigo paſchapſina ſtipri pazehluſehs, netik ween paſchâ Turzijâ, bet ari tahku ahrpus tahs. Turktizigahs Indijas ziltis tagad ſajuht kriſtigahs waldibas ſpaidu dimkahrtigi, un godkahrigajam emiram Abduramanam buhtu itin patihkami, ja winſch Aſijâ waretu pazeltees waj par otru ſultanu. Tadehł daſchi domâ, ka Indijas nemeera ſaknes ſlepen ſneedſotees lihdſ paſchai Konſtantinopolei un ſultana pilij; bet jo bihſtamaks zaur to teek Angłu ſtahwoklis, kureem tagad gruhti nahkſees kahdâ paſaules malâ draugus atraſt. —

Tumſchi mahkoni parahdijuſchees ari Balkanu puſſalas deenwidôs. Laſitajeem paſihſtamahs Boitſchewa prahwas dehł, ko Auſtrijas waldiba Bulgaru waldibai ſpeeſchus uſſpeeda, Bulgari uſ Auſtreeſcheem tik łoti ſapiktojuſchees, ka Bulgaru miniſtru preekſchneeks Stoïlows ſarunâ ar kahdu awiſchneeku Auſtriju ſtipri apwainojis. Auſtrijas keiſars uſ tam pagehreja, lai Stoïlows atſauz ſawus wahrdus; bet tas lihdſ ſchim naw notizis, un Auſtrijas waldiba tadehł ir ſarahwuſi ſatikſmes ſaites ar Bulgariju, aiſſaukdama projam ſawu ſuhtni Sofijâ. Plaiſma nu kłuwuſi wehl leelaka zaur to, ka firſts Ferdinands naw wis meklejis ar Auſtriju iſlihgt, bet taiſni ſtahjees uſ Stoïlowa puſi, peeſchkirdams tam kahdu jaunu godu. Uſ apzeemojumu Konſtantinopolê firſtu Ferdinandu buhs ſawu teeſu paſkubinajuſi ari ſchi ſadurſchanahs ar Auſtriju. Winſch buhs gribejis ſultanu dabut par ſawu aiſſtahwi Auſtrijai pretim; bet tas, kâ leekahs, winam naw łahga iſdewees. Zik tahlu ſneedſahs firſta Ferdinanda godkahriba, to war ſpreeſt ari no tam, ka winſch neſen Ruſſtſchukâ uſ ſawu galwu ween gribejis liktees iſſauktees par kehninu; tikai kahds nejauſchs nelaimes atgadijums, kas tanis deenâs notizis, leela pulwera eksploſija, zaur kuru gahjuſchas bojâ kahdas 300 zilweku dſihwibas, wina leelo nodomu iſſauzis. —

Daudſ pagahjuſchâ nedekâ laikraksti pahrrunajuſchi jau iſgahjuſchâ nummura telegrammâs mineto **diwkauju ſtarp Orleanas prinzi Heinrichu un Turinas grahfu,** Italijas kehnina nama lozekli. Pehdejais, kâ ſinams, palizis uſwaretajs un ſawâ tehwijâ tiklab no tautas, kâ ari no kehnina ar leelu godu un ſlawu ſanemts. Orleanas prinzis bij apzekojis Abeſiniju, laikam kahda leela Frantſchu laikraksta uſdewumâ, un bij ſawôs zekojuma aprakſtôs ſtipri aiſkehris Italeeſchu kara-ſpehku, kas Abeſinijâ karoja. Turinas grahfs winu nu pirmais ſauza par to pee atbildibas, aiſſtahwedams Italeeſchu armijas godu. Ar ſobinu winſch palizis uſwaretajs; bet waj ſchahda aſinsiſleeſchana ſtarp diweem zilwekeem, kura turklaht ſtahw taiſni pretim Deewa bauſchłeem, ſpehj weſelas armijas godu pazelt jeb maſinat, tas ir zits jautajums. —

Par droſcho gaiſa kugotaju **Andrè** peenahkuſchas kahdas ſinas. Pirmkahrt nokerts balodis ar wehſtuli no Andrè, kurâ tas ſino, ka tas pahrbrauzis par 82. platuma grahdu ar labu zeła wehju uſ ſeemełeem. Datums naw bijis ſalaſams. Otrkahrt 15. (3.) Auguſtâ Telemarkâ Deenwidus-Norwegijâ redſets augſtu gaiſôs balons uſ ſeemeku rihtu puſi lidojam. Daſchi domâ, ka tas bijis Andrè balons.

No eekſchſemehm.

Plaujas zeribas Kreewijâ, kâ „Sew. Weſtn." ſino, topot jo deenas ſliktakas. Taiſni paſchâs melnſemes gubernâs, deenwidôs, deenwidu rihtôs un ap Wolgas lejas galu eſot ſaſtopami jo plaſchi apgabali, kur ſagaidama ſlikta płauja. Un tee wiswairs eſot tee paſchi apgabali, kuri nule ſahkuſchi atpuhſtees no paſihſtamajeem bada gadeem (1891. un 1892. g.).

No Pleſkawas ſino, ka tur Wełikajas upê ſchajâs deenâs ſaguhſtits kahds wairak nekâ aſi garſch ſams. Leelâ ſiws tſchetras deenas baidijuſi laudis, tadehł ka daudſi winu domajuſchi par walſiwi. Neweens wairs ne-eedroſchinajees braukt laiwâ, jo milſis ar aſti breeſmigi kulſtijees, tâ ka uhdens ſtrehjis augſti gaiſâ. (B. W.)

Widſeme.

Widſemê, beſ paſcheem pagaſteem, ari baſnizas draudſes zaur ſaweem mahzitajeem jau katrâ laikâ ruhpejuſchahs par lauku nabagu liktena atweeglinaſchanu. Par to, kas ſchai ſinâ jau darits un kas wehl buhtu darams, bija gadu atpakał wairak Widſemes lauku mahzitaji, ſewiſchki Kokneſes, Lubanes, Straupes un Auderes mahzitaji — Hillnera, Scheuermana, Küglera un Holſta kungi, ſaſtahdijuſchi daſchus pahrſkatus un tos zehluſchi preekſchâ — gan uſ ſinodes ſapulzehm, gan zaur laikraksteem. Minetee mahzitaji mudinat mudinaja ſchai łaukâ uſ paſtahwigu tahłakdarboſchanos un ihpaſchi wehl uſ to aiſrahdija, ka mahzitaju lihdſdarbiba wairak eeſpehjot dahwanas gan draudſê, gan ahrpus tahs preekſch ſchihs labas leetas pawairot; lauku mahzitaji ari muiſchneezibu wairak warot peewilkt pee dſihwakas lihdſdalibas lauku nabagu kopſchanâ. — Lauku nabagu apgahdaſchana zaur mahzitajeem tikuſi aiſkuſtinata ari uſ daſcheem Widſemê notureteem preekſchlaſijumu un jautajumu iſſkaidroſchanas wakareem. Tâ peemehram ſchahdâ paſchâ wakarâ Dolê (Rigas aprinki), pee kura ari weetejais mahzitajs peedalijahs, tika daſchi jo eewehrojami padomi runâ ſtahwoſchâ leetâ paſneegti. Mahzitaju lihdſdaliba pee lauku nabagu kopſchanas ſtarp zitu nepaſtahwot wiſ tik ween dahwanu ſawahkſchanâ, bet ari to jau zaur pagaſteem paſneegto pabalſtu labâ eekahrtoſchanâ un iſleetoſchanâ. Neweens pagaſta amata wihrs neleegſchotees mahzitaja labos preekſchlikumus ſchai leetâ peenemt un iſpildit. — Ka mahzitaju pamudinajumi un aiſrahdijumi, lauku nabagu un ſlimneeku kopſchanai par labu, naw palikuſchi beſ ſaweem labeem augłeem, to jau eſam weetu weetahm, tâ Kurſemê, kâ Widſemê, peedſihwojuſchi. Lai tê ſchoreiſ uſſihmejam tikai pehdejos notikumus: Slehkâs, Kurſemê (Kuldigas aprinki), uſ weetejâ mahzitaja pamudinajumu pagahjuſcha gada beigâs tika gataws wiſai płaſchs un ehrts nabagu nams lihdſ ar ſlimnizas eerihkojumu; ſewiſchka, iſ weeteja mahzitaja, pagaſta wezaka un wehl diweem pagaſta lozekłeem ſaſtahwoſcha kommiſija pahrwalda ſcho leeliſki eerihkoto nabagu un ſlimnizas namu. Tahłak Widſemê, Lubanê, zaur weeteja mahzitaja Scheuermana kunga gahdibu tâpat uſzelts łoti ehrts nabagu un ſlimneeku nams, kurſch gan waretu noderet par labu preekſchſihmi wiſeem, kuri uſ laukeem gribetu nabagu namus un ſlimnizas dibinat. — Tagad ari Doleneeſchi (Rigas aprinki) war zeret, ka nu drihſakâ laikâ ari pee wineem nabagu kopſchana zaur winu draudſes mahzitaja W. Tauriſcha kunga peepalihdſibu ſahks pazeltees labakâ ſtahwoklî. Doles ſaweenoto (Doles, Kekawas, Pulkarnes un Behrſmentes) pagaſtu nabagu nams, kurâ ſchimbriſcham lihdſ 20 nabagu top kopti, gan ir deeſgan ehrti uſbuhwets, bet tê wehl daudſ truhkſt no labakas eekahrtoſchanas: tihribas, apgaiſmoſchanas, ehdeenu apgahdaſchanas, ſlimneeku kopſchanas un uſraudſibas, kâ ari wiſpahrigas wirſpahrluhkoſchanas ſinâ. Pa pagahjuſcho ſeemas ſwehku laiku weetejais mahzitajs bija uſmudinajis draudſi, ſameſt mihleſtibas dahwanas Doles nabageem par labu. Mahzitajs tad treſchajâ ſeemas ſwehtku deenâ pahrluhkoja ſchejeenes nabagu namu un tê iſdalija draudſes un zitu łauſchu draugu wehl ſewiſchki paſneegtahs dahwanas. Tagad tê padſirdams tas jaukais nodoms, ka draudſes mahzitajs, roku rokâ ar pagaſta waldi, weetejo labdaribas beedribu un leelkungeem ſahkſchot wairak par to ruhpetees, ka ſchejeenes pagaſta nabagu nama augſchmineteem truhkumeem drihſakâ laikâ taptu nolihdſets. Wehlejam tad nu ari Doleneeſcheem daudſ labas ſekmes winu turpmakâ nabagu kopſchanas pazelſchanâ! K. Bm.

No Rigas. „Latweeſchu Awiſes" un ari zitôs laikrakſtôs laiku pa laikam brihdinati lauzeneeki no eeſchanas uſ Rigu, pee kam aiſrahdits uſ weetu truhkumu un weſelibas ahtru ſabojaſchanu ſchejeenes lehtakôs un fliktôs pagrabu un behningu dſihwokłôs. Tagad nu gribetu brihdinat tos laſitajus, kuri grib nodot ſawus behrnus Rigâ, waj nu — ſehnus tirgotawâs, waj atkal meitenes pee ſchneidereenehm ſchuht mahzitees. Kâ pirmo, tâ ari pehdejo liktens mehdſ buht pa laikam jo behdigs, jo tee teek daſchkahrt tureti, tâ ſakot, „ſuna kahrtâ". Wezaki, kureem daudſ ehdeju ja-uſtur, ir jau beſgala preezigi, kad teem iſdodahs pa-auguſcho ſehninu nodot tâ ſakot paſcham pelnit ſawu maiſi. Daudſ jau nu gan tas nedabon, bet lai nu kâ — gods, kad jau weetâ un pats pelna. Tirgotaji to labi ſin un tad nu ari nabaga ſenkeem jaſtrahdâ pilſehtas nomaku pahrtiku pretſchu bodelês no agra rihta lihdſ wehlam wakaram, teikſim tâ no pulkſten 5—6 lihdſ 11—12, zauru mihłu garo deenu! Tee łuſt weenâ kuſteſchanâ un jau azis ween uſmetis wari redſet, zik gruhti teem eet. Winus uſſkatot ween jau paleek ſchehl ſabojatahs weſelibas, kura wehlak reti kad uſlabojama, jo ſlimibas dihgłi mehdſ eeſagtees taiſni tai laikâ, kur meeſa wehl naw pilnigi attihſtijuſehs un maſak ſpehjiga ſlimibahm pretim turetees un tahs pahrwahret. — Ne maſak gruhts liktens meitenehm, kuras nodotas ſchuht mahzitees. Tahm atkal jaſehſch pee galda ſalihkuſchahm no pulkſten 6 rihtâ lihdſ 9 wakarâ un labu laiku preekſch ſwehtkeem pat no pulkſten 5 lihdſ 10, daudſreiſ ari lihdſ puſnaktij un wehl ilgaki. — Waj tadehł brihnums, ka zik daſchas labas meitinas wahjee ſpehki to neiſtur un ta ſchuhtin ſchuhſt un kalſtin kalſt. Eet tik ilgi, lihdſ wairs neſpehj... Wahrdu „lihdſzeetiba" augſchâ minetee darba deweji, kâ rahdahs, nemaſ nepaſihſt. Dahrdſiba jau ari wiſur leelu leelâ, tadehł katris plehſch grafiti, kur un kâ tik ween war. — Atſtahſtot ſchihs no Rigas laikrakſteem ne weenreiſ ween aiſrahditahs leetas ari zeen. „Latweeſchu Awiſchu" laſitajeem, dodu wezakeem padomu, ja teem behrni kur Rigâ nodoti mahzibâ, apmeklet tos beeſchi jo beeſchi, eewehrot winu iſſkatu, iſjautat ſmalki winu dſihwi un kad redſ un mana, ka augſchâ minetâ weeta pahri par behrna ſpehkeem, tad nemt tos labak tuhlit prom, nekâ gaidit, kamehr behrns nopeetni ſaſirgſt. No bodim u. t. t. wajadſetu ſargatees un ſehnus nodot amatâ, kurſch, kâ jau „Latw. Awiſês" pehrn aiſrahdits, ir un paleek wiſzeetakais pamats turpmakâ dſihwê, jo amats nekad netop — lamats. — M. N.

Rigas pilſehtas lopu kautuwe uſ polizijas pawehli ſlehgta, tadehł ka ta iſrahdijuſehs ſawam noluhkam par nederigu. Ridſeneeki par to łoti uſtraukti, jo lopu kautuwe bij neſen ka zelta un pilſehtai iſmakſajuſi pee puſmiljona rubłu. Jau ſenak bij iſplatijuſchahs walodas, ka jaunâ lopu kautuwe nekam nederot. Tad uſ Widſemes gubernatora kunga pawehli tika eezelta ſewiſchka kommiſija, kas lopu kautuwi apluhkojot atraduſi, ka ta netik ween par maſu, bet ka tanî ari walda leela nekahrtiba un netihriba, no kam war apkahrtnei un wiſai pilſehtai zeltees breeſmas weſelibas ſinâ. Tadehł tad ari lopu kautuwe ſlehgta uſ tik ilgu laiku, kamehr ta buhs peenahzigi iſlabota un paplaſchinata.

No Dſelſawas. Neſen noritinajahs kahds ſkats, kas noderehs ari zeen. „L. A." laſitajeem gan par mahzibu, gan par beedinaſchanu... Pagaſta lozekłis K., iſdeenejis ſaldats, pahrtikdams no daſcheem ſihkeem amateem un roku pełnas, uſbuhwejis uſ kahda ſaimneeka ſemes ſew dſihwojamu mahjinu, kuhtinu un t. t., bet ſihkus behrnus audſejot dſihwo, kâ ſazit, no rokas mutê. Buhdams eeteepigas, rupjas dabas, tas pagahjuſchâ gadâ pee pag. weetneeku pulka ſapulzes bij toreiſejo pag. wezako apwainojis wahrdeem. Leeta tika nodota Rigas Apgabala Teeſai, kura apwainotaju neween ſodija ar areſtu, bet tam ari uſlika leezineeku iſmakſas 25 rubł. 8 kap. Makſat neſpehjot, mahjina nahza atklahtâ pahrdoſchanâ un leezineeku iſmakſai peeweenoja ari galwas nauds paradu 36 rubł. 97 kap. Scho ſumu peedſenot, K. familijas eedſihwe tika galigi iſpoſtita. — 1. Auguſtâ, kad K. mantas bij japahrdod, ſapulzejahs pagaſta polizija, pol. uradniks un maſs pulzinſch łauſchu. Pagaſta wezakais nopuhlejahs wairak ſtundas, K. eeteepigo prahtu łauſt; peedahwaja pat 5 rbł. no ſawas puſes, kahds pagaſta preekſchneeks 12 rbł. un kahds radeneeks ſolijahs ari naudu aiſdot, bet K. bij gruhti dabujams pat pee makſaſchanas pa-ildſinaſchanas paraksta. — Rê, kur ſtuhrgalwiba! K.

No Lubanes. Tuvakâ Zehſu apkahrtnê ir iſplatijuſees wehdera gula, kambehł ari no polizijas preekſchneezibas ir prekſchrakſti pagaſteem peeſuhtiti dehł tihribas uſtureſchanas un ſlimibas aprobeſchoſchanas. Ari ſcheit kahdâ mahjâ jau 5 perſonas ſaſlimuſchas ar augſcham mineto ſlimibu. A.

No Dſehrbenes rakſta „St. Petersb. Heroldam", ka tur 25. Junijâ (leikam 25. Julijâ. Ref.) muiſchas eedſihwotaji redſejuſchi deenwid-reetruma puſê pee apwahrſchna tumſchu mahkoni, kurſch ahtri nahzis uſ augſchu un gahjis pahr pakalnu, uſ kura ſtahw kapſehta, un tikpat ahtri paſudis. Tas bijis weeſulis, ar leeliſku ſpehku. Par laimi tas gahjis pa gaiſu, tâ ka tikai augſtakos kalnu galus aiſkehris, zitadi ſaudejumus winſch buhtu padarijis leeliſkus, tadehł ka winſch ſrehka ſinâ nebijis wahjaks par to, kurſch pirms 25 gadeem Zehſu apgabalâ padarija leelus iſpoſtijumus. Kahdai augſtâ weetâ ſtahwoſchai ſemneeku mahjai tapuſchi ſadragati daſchi ehku jumti, kapſehtas leelee koki tapuſchi kâ noſkuhti un kahds 15 puhrweetas leels Dſehrbenes muiſchas meſcha gabals iſpoſtits. Weeſulis bijis kahdus 600 ſołus płats, tik pat leelâ płaſchumâ tas iſpoſtijis preeſchu meſchu. Wiſi koki tapuſchi waj nu iſrauti ar wiſahm ſaknehm, waj nolauſti daſchu pehdu augſtumâ, pat tahdi koki, kuru zaurmehrs $1^1/_2$—2 pehdas. Weeſuła ilgums bijis tikai kahdas diwas minutes. (B. W.)

Kurſeme.

Kurſemes ewangel.-lut. konſiſtorijâ par laizigeem peeſehdetajeem apſtiprinati barons Euſchens von Bistrams un reſidejoſchais aprinka muiſchneezibas preekſchneeks Rudolfs von Hörners, kâ „Kurſ. gub. aw." ſino.

No Leepajas. Pahra nedeku atpakał ſchê bija iſplatijuſchahs walodas, ka Franzijas republikas preſidents ſawâ zekojumâ uſ Kreewiju apmekleſchot ari Leepaju. Jebſchu minetahm walodahm, kâ likahs, nebija nekahda ihſta pamata, tomehr tizetaju un gaiditaju radahs deeſgan; daſchi pat jau ſahka ſpreeſt un runat, kas buhtu darams, lai draudſigahs walſts waldneeku waretu pa godam ſagaidit un apſweizinat. Tagad nu eſot ſkaidri ſinams, ka augſtais weeſis Leepaju ne-apmekleſchot wis; tas buhtu tikai tad notizis, ja Franzijas walſts-galwa buhtu ari Maſkawu apmeklejis: tad winſch pa dſelſzeku atpakał braukdams buhtu ari aiſnehmis Leepaju. Bet tâ ka tas nenotikſchot, tad ari Leepaja palikſchot ne-apmekleta.

Scha gada Julija mehneſî Leepajâ eenahkuſchi no ahrſemehm 66 twaikoni un 18 buru kugi, kopâ ar 16,122 laſteem; pagahjuſchâ gadâ Julijâ eenahzis 71 twaikonis un 15 buru kugi, kopâ ar 15,319 laſteem. No eekſchſemehm ſcha gada Julija mehneſî eenahkuſchi 47 twaikoni un 59 buru kugi ar 5,730 laſteem, kamehr pagahjuſcha gada minetâ mehneſî eenahkuſchi no eekſchſemehm 34 twaikoni un 72 buru kugi ar 4,081 laſteem. Tâ tad ſcha gada Julija mehneſî Leepajas tirdſneeneeziba bijuſe dſihwaka, nekâ pagahjuſchâ gada Julijâ.

Scha gada Julija mehneſî iſweſtas no Leepajas ſtarp zitu ſchahdas prezes: 1,096,891 puds labibas, 78,041 puds ekłas rauſchu, 70,032 pudi kliju, 11,211 pudu olu, 9,380 p. pakulu, 7,221 p. miltu, 6,924 p. ſchahwetas zuhkas gałas, 2,974 p. ahdu, 2,665 p. linu, 1,694 p. dſihwſudraba, 1,382 p. dſiju, 825 p. ſweeſta, 660 p. zilweku matu, 513 p. wezu lupatu, 462 p. wezu kalaſchu, 242 p. wezu tihklu, 224 p. ſahrnu, 234 p. aknu, 101 p. kungu, 43 p. ſaru, 26 p. wilnas, 16 p. ſpalwu, 14 p. kehmeku, 12 p. gurku ſehklu, 5 p. deſu, 2 p. puhſchłu; tad 98,923 wedri ſpirta, 148,315 kubikaſu ſlihpern, 105,525 kubikaſu dehłu, 72,031 k. aſu planku, 58,128 k. aſu ſiju (balku) un 818 ſirgi.

Leepajâ pehdejâ laikâ notikuſchas wairak ſahdſibas. Starp zitu 31. Julijâ kahds ſchejeenes Schihdu tautibas eedſihwotajs, ſataiſijees ar wakara wilzeenu iſbraukt zekojumâ, otrahs klaſes wagonâ ee-eedams pamanija, ka winam no mehteła eekſchas kabatas iſrauta kabatas grahmatina ar 500 rubłeem papihra naudâ, kâ ari ar paſi un daſcheem rehkinumeem. Saglis palika ne-iſſinats.

1. Auguſtâ ap pulkſten 11 wakarâ diwi nepaſihſtami zilweki Bahnuſcha eelâ uſbruka kahdam Adamam Kehlerim, peekawa to un atnehma tam ſudraba kabatas pulkſteni. Weenu no laupitajeem apzeetinaja, bet otram iſdewahs ar wiſu nolaupito pulkſteni aiſbehgt un tâ noſlehptees, ka to wehl tagad newar atraſt.

Daudſ reiſ jau gan runâs, gan rakſtôs aiſrahdits, zik poſta padara dſehrumâ, zik nelaimes un likſtu noteek reibuma neprahtibâ paſtrahdats. Tahds noſchehlojams nelaimes gadijums, kam ari peedſerſchana bijuſe par zehloni, notizees patlaban atkal Leepajâ. Proti, 3. Auguſtâ wairak ſtrahdneeki tâ bijuſchi peeſuhkuſchees kahdâ ſchenki, ka ap pulkſten 7 wakarâ, nahkot no dſerſchanas un uſ-

dsihwes weetas uf mahjahm, sahkuschi it ne par ko sihwi jo sihwi strihdetees, kildotees, pluhktees un beidsot wisâ niknumâ kautees, pee kam weens no balibneekeem kahdam sawam darba beedrim tik neschpetni swehlis ar dselss gabalu pa galwu, ka tas uf weetas sabruzis un sakumis. Kahrtibas usraugi nelaimigo gan sawahkuschi un dsihruschees to aisgahdat uf slimnizu, bet tas jau zelâ uf tureeni islaidis garu. Neschpetno sitesu, wahrdâ Schutu, apzeetinaja, un tagad tas nu skaidrâ prahtâ dabuhs dot atbildi par darbeem, kurus dsehruma neprahtibâ pastrahdajis.

2. Augustâ tapa useets Augusta eelâ, Starasta namâ, kahdâ stalli jauna wihreescha lihkis. Ismeklejot israhdijahs, ka tas bija pee Leegu pagasta peederigs semneeks, wahrdâ Jehkabs Wihtols. Deenu preeksch tam winsch bijis par nemehru peedsehris un, eedams no dserschanas weetas uf mahjahm, kritis uf eelas un sadausijis kaklu un pakausi, kur ari bija leela bruhze redsama. Domajams, ka winam dsehruma nemanâ notezejuschas asinis, un tâ winsch nobeidsees. Schè atkal redsama jo gaischa leeziba, zik posta pastrahdâ dserschanas un schnhpibas sehrga.

Gan retâ kahdâ pilsehtâ buhs wehl tik daudz sunu, kâ Leepajâ: nekad schè pa eelu nepaceesi gabalinu, kad nesatiksi wairak sunu — gan masu, gan leelu. Klusakajâs un nomalakajâs eelâs bes labas nuhjas nemas droschi newar wisur staigat, ja negrib peedsihwot, ka kahds no leelajeem blandoneem „salahpa" leelus. Tâ 28. Julijâ tapa kahds sehns Wezajâ-Juhrmalas eelâ sakosts no kahda leela suna. Tagad pret suna ihpaschneeku eesneegta peenahzigâ weetâ suhdsiba dehl skahdes atlihdsibas par saplehstahm drehbehm un par eewainoteem leelu stilbeem.

Eewehrojams labatas saglis, kâ leekahs, tapis no schejeenes schandarmerijas saguhstits nesen atpakal. Notikums schahds. Zeturtdeen 24. Julijâ pee nakts wilzeena kahda kundse eegahjusi sawu diwu kalponu pawadibâ wehl it gluschi tukschâ wagonâ, kur eeradees tuhlin ari kahds it glauns jauns zilweks. Kamehr kundse meklejuse patihkamu weetu, kur ar wisahm sawahm pakahm un paudelehm waretu jo ehtri nokrautees, jaunais zilweks tai pahra reisas aisspraudees un aisspeedees itin tuwu garam, pehz kam tuhlin atkal atstahjis wagonu. Jt kâ launu paredsedama, kundse kex sawâ kabatâ un atrod, ka maka pateesi naw tur wairs. Nu dewusehs ar abahm kalponehm is wagona ahrâ un lauschu druhsmâ eekschâ, kur teescham wehl eeraudsijuschas jauno zilweku schigli schmauzam tahlak. Deschurejuschee schandarmi, no kundses usmanigi dariti, steiguschees saglim klaht, bet tas rikscheem laidees stanzijai zauri uf pilsehtu. Tomehr schandarmeem isdewahs behgli saguhstit. Pehz ilgas leegschanahs un leelischanahs, ka winsch esot „godigs zilweks", tas beidsot tomehr atsinahs, ka esot gan pastrahdajis nupat aprakstito „goda darbu". Tomehr sawu wahrdu tas ne par ko neteiza. Laikam gan buhs kahds „slawens" un „eewehrojams" wahrds. L.

Leepajâ, kâ „Lib. Zeit." sino, naktî no 7. uf 8. Augustu bijis stiprs pehrkons ar leelisskeem leetus gahseeneem. Uhdens nodarijis ari beesgan skahdes, daschâs eelâs sapluhsdams pagrabôs un semôs dsihwokkôs.

No Dobeles. Semkopibas isstahdes sarihkoschana eet naigâ gaitâ uf preekschu. Wezajâ pilî tschetras ehkas jau uszeltas. Dsird spreescham, ka isstahde buhschot kuplaka par agrakeem gadeem. Isstahdes preekschmetu peeteikschana turpinahs. R.

No Leel-Cezawas. Muhsu tagadejâ dsihwê garigi baudijumi ir kas koti rets. Tadehl ar preeku apsweizam to sinu, ka muhsu kaiminu Greenwaldes Labdaribas beedriba isrihko 3. Augustâ tejeenes basnizâ garigu konzertu, ar Greenwaldes dseedataju kora un trihs mahksleneeku, kâ Dubur kga (tenora), Jurewitsch jkds. (soprana) un wijolista Hartmana kunga peedalischanos. Minetâ swehtku deena peenahza un laudis pluhda bareem uf beewanamu, peerahdidami, ka prot schahdus isrihkojumus zeenit. — Konzerts beidsahs, — koris sawas dseesmas weetejâ skolotaja Schillera kunga wadibâ ar wislabako saskanu noskandinaja un ari mahksleneeki peerahdija, ka winns par welti par tahdeem nesauz.

Peeminams wehl buhtu, ka Greenwaldes Labdaribas beedriba godam sawu wahrdu nes; isrihkojumu atlikumus arween labdarigeem mehrkeem seedodama. Jau 1893. gadâ minetâ beedriba isrihkoja garigu konzertu, atlikumu no ta, 400 rubkus, kahda kurlmehma skoloschanai dahwinadama. Ari no schi gada konzerta atlikumu, kahdus 100 rubkus, kâ dsird buhschot kurlmehmo skoloschanai par labu dahwinat. No zitu isrihkojumu atlikumeem beedriba palihdz paschu pagasta truhzigajeem, peemehram zaur uguns-grehkeem zeetuschahm familijahm. Schanis.

No Masmescha muischas, Dobeles aprinkî. 1. Augustâ sch. g. nodega schejeenes Brehkulu krodseneekam rija. Uf glahbschanu nebij ko domat: aisleelâ sausnia un wehja uguns isplatijahs sibena ahtrumâ. Lihdz ar ehku sadedsa kukama maschina, kura pee rijas strahdaja un no kuras, kâ domajams, uguns iszehlahs. Bes tam sadedsa pahri par 100 mehru iskultu rudsu, kas bija sabehrti rijas tukschajâs telpâs. Uguns-grehkam iszekotees, labibas kulschanai bijuschas jau patlaban beigas. No salmu stirpahm isdewees uguni nosargat, bet maschinas kuhleja un ehka un iskultâ labiba gluschi sadeguschi. — Deenu wehlak notika gluschi lihdzigs gadijums kahdâs mahjâs Slokenbekes pagastâ, Tukuma aprinkî, kur ari sadega rija un maschina. Maschinu waditajeem deretu jo usmanigi rihkotees sawâ nopeetnajâ usdewumâ. J.

Auru muischas pagastâ Dobeles aprinkî kahdâs mahjâs uf lauka plaujot sastrihdejahs abi mahju puischi, pee kam weens swehla otram ar iskapti. Eewainotais tuhlit saklima un pehz kahdahm stundahm, noskreedams ar asinim, islaida garu. Wainigo apzeetinaja un noweda uf Dobeli zeetumâ, no kureenes tas pehz teesu ismekletaja pahrklausischanas tika nosuhtits uf Jelgawu. Noseedsneeks esot eenahzejs is Kaunas gubernas. Mineto mahju saimneeks paleek bes darba rokahm un nesin, ko eesahkt steidsigajôs saimneezibas darbôs. — —a—

No Leelbehrses. Pagahjuschâ pawasarî un wasarâ schejeenes kapôs tika slepen apgahsti daudzi kapu krusti. Kaut gan muischas walde issolija noseedsneeka usrahditajam sewischku pateizibas algu, tad tomehr ilgi newareja sasneegt wina pehdas. Beidsot nesen apzeetinaja kahdu puswahjprahtigu wihreeti, kas noseegumu atsinahs padarijis. Kas winu uf scho nedarbu skubinajis, newareja issinat. Dsird spreescham, ka noseedsneekam bijis ari kahds palihgs, jo kapôs nolausti ari tahdi krusti, kas weena zilweka spehkam nebuhtu bijuschi pahrwarami. X.

No Lihwbehrses. Lestenes-Lihwbehrses dsimtihpaschneeks barons Fircks kgs nodomajis padsikinat Behrses upi (Leelupes peeteku) no Upes muischas lihdz Leelupei un to tahdâ sinâ darit noderigu kugoschanai. No Upes muischas lihdz Leelupei ir apmehram diwas juhdses un padsikinajumi tè prasa daudz darbu un isdewumu, sewischki sahkot no Upes muischas. Leelupes galâ wairak werstis Behrses upe jau tagad kugoschanai noderiga. Jaunais pasahkums ar preeku apsweizinams, jo tas bes schaubischanahs palihdsehs pazelt schejeenes apkahrtnes tirdsneezibu un ruhpneezibu. Pee darba isweschanas dsimtkungs wehlahs peespeest uf winu dsimtpirkschanas kontrakta pamata ari Lihwes pagasta saimneeku. Buhtu jawehlahs, lai saimneeki bes speeschanas atsihtu un pabalstitu swarigo darbu wispahribas labâ. X.

No Dschuhkstes-Peenawas. Scho abu pagastu saweenotais weetneeku pulks uf Jelgawas rajona tautskolu inspektora kga wehleschanos, sestdeen 2. Augustâ sch. g. weenbalsigi nolehma, paplaschinat scho pagastu kopigahs Dschuhkstes-Peenawas skolas telpas, usbuhwejot mahjas otrâ stahwâ weenu istabu klaht un peeschkirot skolotaja dsihwoklim weenu ehrtu istabu, kas lihdz schim peedereja pee skolas telpahm. Eewehrojot to, ka lihdzschinejais skolotaja dsihwoklis daschâ sinâ bij koti nepeeteekoschs, tahds weetneeku pulka nolehmums koti atsihstams. — Tajâ paschâ deenâ weetneekeem nahzahs iswehlet palihga skolotaju jau minetai skolai. Pee pirmahs wehleschanas dabuja weenadu balsu daudzumu diwi kandidati: Gatschinas skolotaju seminara audzeknis Kulants un Irlawas skol. sem. audzeknis Petersons. Otreis wehlot pehdejam kandidatam bij balsu wairums un winsch tika atsihts par eewehletu. R.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 13. lihdz 20. Augustam. Swehtdeen, 17. Augustâ: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 9 no rihta; spred. mahz. Heintze. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldn. pulkst. 7 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudzê ussaukti: Dahwis Meesis ar Greetu Engel; Ansis Milers ar Katrihnu Daukert; Jehkabs Dischlers ar Linu Gregor; mirušchi: Trihne Jostin, 50 g. w.; Lihse Eichwalt, 23 g. w.; Jahnis Mahrtinsch Rose, 2 m. 24 d. w. — Pilsehtas draudzê ussaukti: Frizis Rubens ar Greetu Kalnin; Karlis Ditrichs Eglits ar Annu Karolini Grekow; Jahnis Rudows ar Luisi Luziju Osol; Ottos Waldemars Kahnbergs ar Elisabeti Bunner; Johans Peters Gagnus ar Lihsi Ruhtman; Wilhelms Jehkabs Goldmans, faukts Kreps, ar Liseti Ruhmneek; mirušchi: Anete Gotlihbe Rosenfeld, 51 g. w.; Krischjahns Augusts Wahwers, 6 m. w.; Milda Sefkis, 4 m. w.; Katrihne Milda Bike 15 n. w.; Anna Emilija Rosenthal, 1 g. 7 m. w.; Juris Birsneeks, 2 g. w.; Matilde Lawise Semneek, 1 g. 9 m. w.; Jeannots Eduards Bekers, 1 g. 3 m. w.; Karline Osol, 1 g. 11 m. w.; Dore Balod, 20 g. w.

Pilsehtas draudzê dahwanu eenahzis: preeksch jaunahs basn. — 28 r. 10 k.; preksch spital. — 100 k.

Jelgawas Latw. Beedr. akteeri sarihko swehtdeen, 17. Augustâ, teatra israhdi. Israhde notiks leelajâ wasaras sahlê; sewischki eewehrojama ta ir zaur to, ka pee tahs nem dalibu trihs Rigas Latw. teatra akteeri — Freimana, Schwenka un Waldschmidta kungi. Israhdita taps dseedaschanas joku luga „Roberts un Bertrams" jeb „Jautree wasanki. Jelgawas akteeri paschi naw nekahdi lahga dseedataji, talab wini, gribedami Jelgawas teatra publikai tomehr reisi pasneegt kahdu dseesmu lugu, aizinajuschi talkâ Rigas Latw. teatra mahksleneekus. Tas ir atsihstams darbs un pelna, ka publika to peenahzigi eewehro. Esam pahrleezinati, ka publika to ari darihs, sewischki jau tadehl ween, ka rihkotaji naw neko taupijuschi, bet puhlejuschees sagahdat jautru, patihkamu wakaru, tâ peem. eegahdadamees jaunas dekorazijas, ruhpedamees par wajadsigeem kostimeem u. t. t. Eeteizam ikweenam teatra zeenitajam scho israhdi apmeklet, jo Rigas akteeri neweesojahs wis pahrak beeschi uf Jelgawas skatuwes. R. W.

Lauzineeki eewehrojeet! Kahdus gadus tagad labibas zenas bija koti semas, kweeschi pat nemaksaja 2 rubki mehrâ. Ar scho semo zenu nu muhsu lauzineeki leekahs puslihdz apraduschi, un kad nu tagad labibas zenas sahk ahtri zeltees, tad daudzi ir, kas tagad labibu uf tirgu wedot un domajot labu zenu prasam, noprasa tomehr wehl to koti daudz par semu. Ka tas tâ noteek, to rahda schahds notikums: P. saimneeks isgahjuscho nedeļ wed pahri wesumu kweeschu uf Jelgawu. Zelâ tam uspirzejs waizâ pehz zenas; tas prasa 2 rubli 70 kapeikas mehrâ. Uspirzejs tam tuhlit usraksta zedeli, usdod naudu uf roku un nosaka, pee kahda tirgona ja-isber. Tahlak tas sateek otru uspirzeju, kas tam atkal prasa, zik grib par kweeschêem. Saimneeks schim prasa ta isgudrehm 3 rubki mehrâ. Un teescham, tam par leelu brihnumu, uspirzejs taisahs atkal rakstit zedeli. Galu galâ, Jelgawâ nobrauzot, tas nu nahk pee pahrleezinaschanahs, ka wina kweeschi pehz tagadejahs zenas ir wehrti 3 rubli 25—30 kapeiku mehrâ, tâ ka tas nu zaur nesinaschanu ir saudejis uf katra mehra wisumaf 55 kapeikas jeb par diwdesmit 20 mehreem 11 rubkus. Deesgan prahws saudejums uf tik masas labibas partijas. Bet tas ir tikai weens pats gadijums schini leetâ; zik wehl tahdi gadijumi tagad nenoteek, kur tos neweens nedabon sinat. Tapehz, lauzineeki, eewehrojeet! Daudz, koti daudz mahjas wehl ir, kur, tâ sakot, dsihwo ihsti pa „kihnisku", nesateekahs ar ahrpasauli, nelasa laikrakstus, schehlo tos pahri rublischu, kas par laikrakstu buhtu bijuschi ja-isdod. Bet kad nu dasches tagad dabon labu mahzibu zaur nesinaschanu, tad, protams, tas makfâ daudz reis wairak, bet nu padoms jaw ari par wehlu. Tadehl lauzineekeem, kuri zaurahm augahm deenahm, nedekahm, pat mehnescheem, tagad wasaru darba laikâ ne-iseet no mahjahm un tapehz ne sin, ne dsird, ne redz pasaules notikumus, itin sewischki eewehlami laikraksti, kas tos wisumaf lai katru nedeku apzeemo, atnesdami teem jaunas sinas is tuweenes un tahleenes, is swescheme un paschu semes, padomus un ari tirgus sinas. Ihpaschi ari pehdejahs ir lauzineekeem koti wajadsigas. Semkopis nedrihkst stahwet aisgaldâ, nedrihkst palikt pasaules kustibu ne-eewehrojis. Tam ir ruhpigi wiss ja-eewehro, lai wina eedsihwe nesaschkobahs kâ laiwina pret klinti, lai wina sweedru alga neaiseet neekôs. Tapehz, lauzineeki, eewehrojeet laikrakstus un tschakli lasiet tos! Tas Jums neween paschcem, bet ari Juhsu behrneem un gahjejeem buhs par leelu leelo swehtibu. Zaur laikraksteem mantojam sinaschanas un sinaschanas wed pee turibas un bagatibas. w

Kartupeku ruhseschana schogad, kâ rahdahs, tè Jelgawas apkahrtnê leeliskam sahk peenemtees, tâ ka jaw tagad neweenas kartupeku sugas naw, kas nebuhtu zaur ruhsu wairak waj masak maitata. Wairak kartupeku tihrumôs esmu atradis, ka muhsu ilggadigee rosâ kartupeki tagad wisu wairak maitati; daschâ laukâ no teem tikai knapi atliks sehkla, daschâ gan warbuht puse isturehs, bet dascheem gruhti nahkfees tik daudz wesela islasit, zik no teem semê eestahdija. Tâ sauktee „lubiseri" ari koti stipri maitati; masee „oschlapini" tâpat. Leelee baltee, kuri ir daschadahm sortehm, kas wisas lihdz schim bija ihsti isturigas, tagad dascheem jaw ari pa pusei maitati. Dascheem gan masak apskahdeti, bet wisumaf par 2 graudi no grauda tomehr maitati. Tâ tad schogad uf tik lehteem kartupekeem, kâ to pilsehtneeki gaida, newar wis wairs zeret, bet ir gan jadomâ, ka kartupeku zenas wehl turpmaki peenemsees, weenkahrt jaw tapehz, ka tee ir koti stipri maitati, un otrkahrt tapehz, ka labibas zenas tagad zelahs, jo arweenu tâ ir, ka weena leeta pawelk lihdz zenâ ari daudz zitas. w

Wasarejas plauja tagad, Augusta sahkumâ, jaw eet uf beigahm. Mahla semês daudzi jaw to noplahwuschi un kul. Pa Jelgawas deenwidus un wakara pagasteem wasareja sausuma dehl plahna. Paschâ Jelgawas tuweenê smilts semês agri sehtâ wasareja paplahna, wehlaki sehtâ no auguma laba. — Kukot wasareja maf birstot. Wairak saimneeki rehkina no saweem laukeem tikai tâ 5—6 graudi no grauda. Agree sirni labaki raschojot par wehlajeem, kureem leelais karstums nomaitaja pehdejos seedus un apspeeda pahkstês graudus. —ns.

Rets dabas jaukums tagad redsams aiz Dobeles wahrteem, Ullmana koku auglu dahrsâ; tur kahda ahbele schini wasarâ jau otru reisi stahw pilnôs seedôs. Schis retais koks jau otru gadu puschkojotees ar dubulteem seedeem. —.—

„Paula dihkis". Minetâ dihka, jeb labaki sakot ta platscha wahrds Kanengibferu eelas malâ, zehlees no Wahzu nosaukuma „Fauler Teich", kas no Latweescheem wehl lihdz schim laikam teek dehwets par „Paula dihki". Dihka wahrdu schis tagad jauki uskoptais un usweletais plazis dabujis tamdehl, ka tur preeksch gadeem 50 un wairak atpakal bijuschas dsilas bedres, kas leetus laikâ bijuschas pilditas ar uhdeni. Bedres tikuschas israkstas tamdehl, ka pilsehtas eemihtneeki no tahm grahbuschi dselteno smilti preeksch pilsehtas namu un eelu iskaisischanas. Wehl preeksch nedaudz gadeem dihka malâ stahweja diwi prahwi pumpji, kur apkahrtejee pilsehtas eemihtneeki uhdeni smehla preeksch sawahm wajadsibahm, jo toreis, kad jaunâ uhdens wada wehl nebij, tikai retâs namu sehtâs atradahs pastahwigi uhdens pumpji. Tad ari schis dihkis nodereja ilgus gadus kâ kauna weeta, kur daschadee noseedsneeki tika uf ihpaschi usbuhwetu torni jeb augstu galdu ussehdinati; tad teem uf muguru un kruhtim peestiprinaja melnas tahseles, kur bija ussihmets, kas tee par noseedsneekeem, waj flepkawas, sagki u. t. t.; tad tur teem tika sods nolasits preekschâ un winu nahkamâ dsihwes weeta, waj muhscha darbs pasludinats. Schee laiki nu pahrgahjuschi un ar teem ari pats dihkis pahrwehrtees par glihtu un apkoptu plazi. Tâ ka „jaunajâ plazi" aiz sirgu tirgus pastahwigi eemihtneeki wairojahs un dascheem no tureenes deesgan gruhti pat daschreiz ne-eespehjami lihdz tagadejam ikdeenas tirgum pilsehtas widû atnahkt un tur sawas wajadsibas eepirkt, tad scheitan issaku daschu jaunâ platscha eemihtneeku karsto wehleschanos, ka pilsehtas walde nahkamibâ eerihkotu uf schî là fauzamâ „Paula dihka" platscha tirgus weetu, jo schis plazis kâ tirgus no wairakeem jau tagad preeksch tahda noluhka teek isleetots. Zeru, ka godajamâ pilsehtas walde scho daudzo eemihtneeku wehleschanos eewehros un luhgumu ispildihs.

Kahds „jaunâ platscha" eemihtneeks.

Ahtra nahwe. Peektdeen 8. Augustâ preekschpusdeenâ tika atrasta Pilsdahrsâ, cepretim twaikonu peeturas weetai, kahda nepasihstama, nedsihwa seewiete sahlê gukam. Kâ no dascheem lihdzbrauzejeem isklausinaja, tad nelaike esot eekahpusi twaikoni „Paul" Slokâ un atbraukuse lihdz schejeenei spirgta un wesela, kur tad no twaikona iskabpuse un daschus solus pagahjuse, pakrituse un azumirkli nomirusc. No tureenes, aprinka ahrsta apskatita, ta tika atwesta slimnizâ un eeweetota lihku kambarî. Nelaike esot 40—50 gadus weza un pehz pilsehtneetschu wihses gehrbusees; pee tahs atrasti klaht 29 rubli skaidrâ naudâ. Domâ, ka nelaike mirusc ar sirdstreeku. —r—

Nekreetnis nedarbs. Zetortdeen 7. Augustâ pusdeenas laikâ uf ahboku tirgus kahda lauzeneeka ahboku wesmâ bij iszehlusees uguns un dsestrajam wehjam puhschot tik ahtri ar leelu leesmu isplatijusees pahr wisu wesmu, ka eejuhgtajam sirgam steidsami wajadseja pahrgreest strenges un dsenaukstes, lai to no sadegschanas isglahbtu. Pee tam uguns ari apswilinajuse lauzineeka sirgu un sabojojuse pus wesma ahboku, tâ ka lauzeneekam bijuse jazeesch eewehrojama skahde. Uguns ari aiskehruse blakus stahwoschos Lihwes-Behrses Meschsargu mahju saimneezes ratus un pate saimneeze, gribedama uguni ar rokahm apdsehst, tik wahrigi apdedsinajuse abas rokas, ka bij steigschus jaeet uf apteeku pehz sahlehm. Ari saimneezei zaur uguni notikuse eewehrojama skahde, jo apdegusschi rati un ahboli un iskuse ratôs sakrauts sweests. Wisas schihs nelaimes zehlejs esot bijis kahds nekreetnis pusaudzis sehns, kas garam eedams pihpojis papirosu un to eesweedis lauzeneeka ratôs, kurôs bijuschi salmi un tâ tad uguns azumirkli iszehlusees. Nekreetnais sehns pa tam lauschu pulkâ pasudis. —.—

Sahdsibas. Peektdeen 1. Augustâ kahds lauzeneeks, kam speedigi wajadsejis naudas, staigajis pa tirgus plazi sawu sudraba kabatas pulksteni peedahwadams, lai to par peeklahjigu zenu kahdam pahrdotu. Tè ari gadijees pirzejs, kahds scheit labi pasihstams saules brahlis, ko lauzeneeks par tahdu nepasinis, bet turejis par godigu zilweku. Lauzeneeks pagehrejis par pulksteni 15 rubku, bet pirzejs solijis tikai pusi, un pee tam pulksteni sawâs rokâs panemdams to wisadi grozijis. Tè lauzeneekam peenahzis kahds pasihstams un kamehr tas ar to sasweizinajees, tikmehr pirzejs ar pulksteni aisschmauzis un lauschu druhsmâ pasudis. — Otrdeen 5. Augustâ kahdai lauzeneezei uf tirgus platscha, kur ta pahrdewuse sweestu, seerus un zitus raschojumus, issagts is manteka kabatas naudas maks ar 13 rubkeem. Sahdsibu ta pamanijuse tikai tad, kad wisu prezi pahrdewuse, naudu gribejuse salikt weenâ makâ; kas sahdsibu isdarijis, esot nesinams. — Zetortdeen 7. Augustâ ap pulksten 9 no rihta kahds garnadsis bija eelihdis Palejas eelâ Katrihnas patwerfsmes namâ un tai brihdi neweenam tur ne-esot atklehdsis rakstamâ kambari schuhplahdi un is tahs issadsis selta kabatas pulksteni, naudas maku ar 8 rubkeem un diwi naudas papihrus. Domâ, ka sahdsibu isdarijis patwerfsmes telpu labs pasinejs. —.—

Sakerts saglis. Swehtdeen 10. Augustâ pulksten 12 pusdeenâ Dihka eelâ baroneetes Kl. namâ no eelas pa atwehrtu logu eekahpis Jaunjelgawas polizejas usraudsibâ stahwoschais, scheit atnahkuschais saglis T., gribedams tur isdarit sahdsibu. Saglis patlaban bahsis uf galda atronoschahs leetas kabatâ, pee kam to isdsirduschi blakus istabas eemihtneeki, un peesauktais nama apkalpotajs sagli apzeetinajis, kamehr atnahzis Annas wahrtu gerodowojs. Saglis esot jauns zilweks, apmehram 20 gadus wezs. —.—

Jauni sagki. Pagahjuschâ nedeļâ Ganibu eelâ kahds 11 gadus wezs sehns J. G. sawai mahtei no kumodes issadsis kahdus 9 rubki 50 kap. naudas. Pee sahdsibas isdarischanas bijis palihdsigs kahds zits senkis J. R., kursch sawam beedram pagahdajis atflehgu, ar ko aisflehgto kumodi atmuhket. Nosagto naudu senki istehrejuschi daschadas saldas ehdamas leetas pirkdami. A—s.

Nelaimes notikums. Isgahjuscho nedeļu kahdu deenu Walles eelâ F. namâ iskrita no otra stahwa eemihtneeka F. 3 gadus wezais dehlens un tik wahrigi uf akmeneem eewainoja galwu, ka to steigschus wajadseja nonest uf Sarkanâ krusta eestahdi, kur tam ahrsts galwas eewainojumu saschuwa. Behrna dsihwibai, kâ dsirdams, nedraudot nekahdas breesmas un tas tikschot isdzeedinats. —e—

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterhofâ, 11. Augustâ. Pulksten 9½ no rihta Wina Majestete Keisars ar Keisarifko Augstibu Leelkirstu Alekseju Alekfandrowitschu, ahrleetu ministri, Keisarifkahs swihtas lozekkeem un tahm personahm, kas presidentam Foram peekomandetas, eekahpa kugi „Alekfandria" un brauza uf Kronstates ostas peestahtni. Pee leelâ masta bij uswilkts Wina Majestetes Keisara karogs, pee sokmasta Frantschu tautas slaga. Ar Wina Majesteti aisbrauza generals Boadesrs un Franzijas wehstneeks grahfs Montebello. Wina Majestete Keisars bij Kreewu marines uniformâ ar goda legiona ordena lenti un Andreja ordena swaigsni. „Alekfandriu" pawadija kugi „Strela" un „Marewo". Uf sagaidischanu dewahs ari juhras ministerijas pahrsinatajs un marines wirsschtaba preekschneeks.

Kronstatê, 11. Augustâ. Pulksten 10, 15 min. no rihta atbrauza Kronstates ostâ Franzijas presidents Fors.

Kasanâ, 9. Augustâ. Pilsehtas walde nolehma, Franzijas presidentam Foram suhtit apsweizinaschanas telegrammu pa wina weesoschanahs laiku Peterburgâ un 11. un 12. Augustâ pilsehtu isgresnot ar Kreewijas un Franzijas plihwureem un apgunot. Pilsehtas waldes namâ isliks presidenta Fora transparent-portreju ar sakumeem isgresnotu.

Sewastopolê, 9. Augustâ. Pilsehtas dome nolehma, Franzijas presidenta Fora atzeloschanas deenâ israhdit swinigus Frantschu-Kreewu dahrsa swehtkus.

Londonâ, 20. (8.) Augustâ. Awisei „Times" sino is Tschakratas: Angtu waldibas suhtitais wirsneeks dabuja no Mianguleem raksta. Mianguki tizibas sinâ pahrwalda wisas ziltis Swatas lejâ. Rakstâ peedahwata padoschanahs bes sewischkeem nolihgumeem. „Daily News" dabon sinu is Tebrifas. Kurdi, kuri dsihwo gar Turku-Perseeschu robeschu, eebruka Salmas apgabalâ un pilnigi ispostija un islaupija diwus Armenu zeemus un nokahwa 200 kristitos un Muhamedanus. Persijas waldiba suhta jaunus karapulkus uf robeschu.

Wihnê, 22. (10.) Augustâ. Kahda Wihnes awise sino: Bulgaru ministru preekschneeka Stoïlowa usdewumâ Bulgaru diplomatiskais agents Sirmadjews nonahza Wihnê ahrleetu ministerijâ un nodewa oficielu isskaidrojumu, ka Berlines „Localanzeigerâ" atstahstitâ Stoïlowa runa ar kahdu awischneeku esot stipri sagrozita un ka Stoïlows nebuht ne-esot gribejis apwainot Austriju-Ungariju un tahs keisaru namu. Stoïlows tadehl mineto sinojumu, kas nebuht nesaskanot ar wina domahm, warot koti noschehlot. Par eemeslu, kadehl schis isskaidrojums nahzis tik wehlu, no Bulgaru puses usdewa to, ka Stoïlows nebijis Sofijâ un zaur wehlahm, nepeeteekoschahm sinahm zehluschees pahrpratumi; tadehl ka leeta bij tik swariga, bij ar isschkirschanu janogaida lihdz tam laikam, kamehr Stoïlows pahrbrauza Sofija. Pehz schi oficielâ isskaidrojuma, kas peepildâ Austrijas waldibas pagehrejumu, zaur mineto sinojumu iszehluschs sadurschanahs usskatama par nobeigtu.

Konstantinopolê, 20. (8.) Augustâ. Wakar aiz kahda kalnina Bujuk-Deres tuwumâ notika sprahdsens, ko domâ esam zehluschos no bombas. Laikam tè buhs isdarits mehginajums. Sakarâ ar bombu atentateem, wakar apzeetinaja daudz Armeneeschus. Baidahs, ka Muhamedani nesahk apkaut kristitos. Franzijas wehstneeks eeteiza Izzet bejam, ko sultans bij pee wina nosuhtijis, lai rauga zilweku apkauschanu aiskawet ar wisstingrakeem lihdzekkeem. Zitadi warot rastees nopeetni sareschgijumi.

Konstantinopolê, 21. (9.) Augustâ. Wisi wehstneeki wakar dabuja kahdu rakstu Frantschu un Armenu walodâ, kuram bij sekoschs paraksts: „Konstantinopoles rewoluzionarâ zentral-komiteja" un „Armenu sabeedriba". Schis raksts pasino, ka komiteja, eewehrodama to, ka reformu projekti naw isdariti un ka Armenu apstahkli naw grozijuschees, zenschotees pehz pilsonu brihwibas un pilsonu teesibahm, wehl arweenu pastahw un ka schihs pirmahs leezibas par winas pastahweschanu eewada tikai winas tahlaku darbibu. Wehstneeki un wineem tuwu stahwoschas aprindas domâ, ka Armeni zaur tahdu rihkoschanos paschi few kaitê un saudê simpatijas, eejauzotees reformu leetâ.

Konstantinopolê, 22. (10.) Augustâ. Aiswakar Perâ polizeja atrada diwi bumbas. Apzeetinaja diwi Armeneeschus, kas isskaidroja, ka wini peeder pee Troschakbeedribas un gribejuschi isdarit atentatu pret Kreewu un Wahzu wehstneezibu.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Sibens, kapt. Wahks, 25. Julijâ atstahjis Methili, uf Rigu nahkdams. Johannes, kapt. Sirnis, 21. Jul. isgahjis no Kronschtates uf Perthu. Bolly, kapt. Apfcha, no 12. Jul. zelâ no Fowey uf Stettini, nakti uf 21. Jul. bijis uf Papenwaſera ſehkla, preti Stepenitz Creek; tam paſneegta palihdſiba un 22. Jul. wakarâ tauwâ eewefts Stettines oſtâ. Antares, kapt. Skadinſch, 25. Jul. atſtahjis Plymouthu, uf Uleaborgu dodamees. Rosalie, kapt. Sielemans, 24. Jul. poſts no Newkaſtles uf Pernawu. No Grimsby iſgahjuſchi 24. Jul. Ingeborg, kapt. Snikers, uf Plymouthu un Ejtik, kapt. Girtbans, uf Bogense. Bethania, kapt. Behrſinſch, 25. Julijâ atſtahjis Hamburgu, uf Paru, Braſilijâ, dodamees. Anna Marie, kapt. Gertners, 26. Julijâ iſgahjis no Grimsby uf Haſle, Bornholm. Matheus, kapt. Martinkalns, no Britonferry iſeedams, 30. Jul. nonahzis Peterburgâ. Nicolai, kapt. Jakobſons, 8. Jul. Rigu atſtahdams, 28. Julijâ ſaſneedſis Great Yarmouthu. Kursemneeks, kapt. Muzneeks, no 19. Julija atrodas zelâ no Kemeem uf Shoreham. Mercator, kapt. Kwells, 26. Jul. poſts no Marſeilles uf Stettini. Heinrich Catharina, kapt. Mahlders, 11. Jul. Liſabonu atſtahdams un uf Rigu nahkdams, 28. Jul. gahjis Dungeness garam. Nimrod, kapt. Anderſons, 26. Jul. atſtahjis Cardiffu, uf Laguayru, Weneſuelâ, dodamees. Baltzer, kapt. Grehwe, no Newportas uf Maranhamu, Braſilijâ, braukdams, 26. Jul. gahjis Barry falai garam. Martin Eduard, kapt. Bite, no Melkſkas uf Liverpooli eedams, 26. Jul. gahjis Roches Point garam. Schieldſê nonahkuſchi 25. Jul. Emma, kapt. Oſis, 15. Jul. no Leepajas, un Emma, kapt. Melks, 7. Jul. no Rigas iſbraukdams. Anna Olga, kapt. Matuſals, 5. Jul. no Tynes iſeedams, 27. Jul. nonahzis Helſingforſâ. Martin Eduard, kapt. Bite, 31. Jul. eegahjis Liverpoolê. Silvanus, kapt. Tomels, 25. Jul. iſgahjis no Alloa uf Rigu. Ottomar, kapt. Buſch, 26. Jul. poſts no Sunderlandes uf Rigu. Sidonia, kapt. Seglinſch, kurſch iſgahjis 16. Augustâ no Cardiffas uf Liſabonu, no Londonas wehſta: twaikona Senator kapteins ſino, ka 25. Jul. (6. Aug.) uf 45⁰ 5′ N. platuma 7⁰ 58′ W. gar. gahjis Ainaſchneeku Sidonia garam, kurai bijuſchi ſabojati maſti un ſaudejuſi bugſprits; lai gan twaikonis gahjis itin tuwu garam, tomehr Sidonia naw peebildusi par palihdſibas wajadſibu. Alice, kapt. Wahks, 31. Jul. atſtahjis Onegu, uf Pooli eedams. John Martin, kapt. Bergs, 30. Jun. no Wisbeches iſbraukdams, 30. Jul. ſaſneedſis Arkangelſku. Anna Maria, kapt. Gertners, 26. Jul. no Grimsby iſpoſdamees, 1. Aug. eegahjis Haſlê. Pollux, kapt. Grihwans, 30. Jun. no Tromſes iſeedams, 13. Jul. nonahzis Arkangelſkâ eenemt lahdinu uf Medway. Alma, kapt. Sielemans, 15. Jul. Rigu atſtahdams, 28. Jul. ſaſneedſis Schields. Antares, kpt. Grihwans, 29. Jul. atſtahjis Grangemouthu, uf Rigu nahkdams. Sydonia, kapt. Seglinſch, 30. Jul. eegahdats Plymouthas oſtâ; kugis ſaudejis zelâ bugſpriti, maſtu galotnes, rahjas, ſehgeles; pats kugis zeets un uhdeni nelaiſch eekſchâ. Martin Michael, kapt. Jakobſons, 28. Jul. iſgahjis no Sunderlandes uf Port Kundu. Juhrneeks, kapt. Luhſis, 29. Julijâ poſts no Lowestoftas uf Hartlepooli. Antares, kapt. Skadinſch, 26. Jul. iſgahjis no Kronſchtates uf Newkaſtli. Jacob, kapt. Oſolinſch, no Lagunas de Terminos braukdams, 26. Jul. nonahzis Havrê. Latawa, kapt. Oſolinſch, no Doveres braukdams, 30. Jul. nonahzis Cardiffâ. August Julius, kapt. Rehks, 30. Jul. poſts no Grangemouthas uf Rigu. Rinnuschen, kapt. Bagats, 9. Jun. Arkangelſku atſtahdams, 29. Jul. nonahzis Grantonâ. Pee Abo peeraſtitais Somijas 1043 reg. t. ſehgelkugis Julia, kapt. Eklunds, zelâ no Leithes uf Montevideo, kâ no Rio Schaneiro ſino no 30. Jul. (11. Aug.), pawiſam gahjis bojâ zaur ugunsgrehku uf kuga; wiſi kuga kaudis noglahbti un nowefti malâ pee Victoria's. Minor, kapt. Weide, 4. Julijâ Kronſchtati atſtahdams, 30. Jul. eegahjis Berwikâ. Linda Morgenroden, kapt. Kalninſch, 22. Maijâ no Progreſo, Jukatanâ, iſbraukdams, 27. Jul. ſaſneedſis Kronſchtati. Baltija, kapt. Urdſinſch, 30. Jul. atſtahjis Londonu, uf Rigu nahkdams. Janis, kapt. Oſolinſch, 28. Jul. iſgahjis no Alloa uf Rigu. Paul, kapt. Eſerkalns, 2. Augustâ poſts no Sunderlandes uf Stolpemindi. John Ann, kapt. Erhards, 3. Jul. Narwu atſtahdams, 31. Jul. eegahjis Methilê. Bertha Alwine, kapt. Kalninſch, 10. Jul. no Rigas iſbraukdams, 31. Jul. ſaſneedſis Grantonu. August, kapt. Millers, no Blyth iſeedams, Vadſi ſaſneedſis 4. Junijâ. Emilie, kapt. Mitelſons, 9. Jun. no Rigas iſeedams, 31. Jul. nonahzis Poolê. No Newkaſtles poſti 1. Augustâ Fuchs, kapt. Matiſons, uf Rigu, Venus, kapt. Baumans, uf Narwu, Carl, kapt. Pichels, uf Peterburgu. Golgatha, kapt. Jur. Oſolinſch, no 17. Jul. atrodas zelâ no Arkangelſkas uf Leithu (Midlesbro?) un Emma, kapt. Martinkalns, uf Portsmouthu. Lembit, kapt. Birks, no Britonferry iſbraukdams, 29. Jul. ſaſneedſis Kronſchtati. Kopenhagenai gahjuſchi garam 30. Julijâ Alexander, kapt. Lilienthals, no Dieppes uf Rigu nahkdams, Walgalzeems, kapt. Blahſe, 25. Jul. iſeedams no Grimsby uf Dagerhamu. Masirbe, kapt. Jordans, 2. Aug. iſgahjis no Fowey uf Peterburgu. Jupiter, kapt. Kiels, 2. Aug. iſgahjis no Gothenburgas uf Folkeſtonu. Tulewick, kapt. Hansleps, no Karalautſcheem braukdams, 1. Aug. ſaſneedſis Wellſu. Jacob, kapt. Oſolinſch, no Havres iſeedams, 1. Aug. ſaſneedſis Dieppi. Otto von Salis, kapt. Teizits, 16. Jul. Rigu atſtahdams, 1. Aug. ſaſneedſis Grantonu. Sorkholm, kapt. Simmo, no Hapſalas braukdams, 2. Aug. eegahjis West Hartlepoolâ. Europa, kapt. Reinwalds, 3. Aug. atſtahjis Geſli, uf Ipswichu dodamees. Noas, kapt. Legſdinſch, 2. Jul. Cherbourgu atſtahdams, 8. Aug. ſaſneedſis Kingstonu, New-Brunswickâ. Johannes, kapt. Reinwalds, 9. Jun. no Paſcagoulas, Floridâ, iſbraukdams, 6. Aug. nonahzis Oſtendê. Uranus, kapt. Lauters, 10. Jun. no Maranhamas, Braſilijâ, iſeedams, 24. Jul. ſaſneedſis Paſcagoulu. Peter, kapt. Anſaks, 4. Aug. iſgahjis no Britonferry uf Peterburgu. Marie Anna, kapt. Schnore, 18. Jul. Rigu atſtahdams, 2. Aug. nonahzis Sunderlandê. Seedonis, kapt. Martinſons, 14. Jun. no Arkangelſkas iſbraukdams, 1. Aug. eegahjis Yarmouthâ un Cyrus, kapt. Snotinſch, 4. Aug. nonahzis Harwichê, no Baltahs juhras braukdams. Wilhelm, kapt. Utoperts, 19. Jul. atſtahjis Arkangelſku, uf Alloa nahkdams. Anna Ottilie, kapt. Grinbergs, 19. Jul. no Rigas iſeedams, 4. Aug. nonahzis Boneſâ. Emma, kapt. Auguſts, no Danzigas braukdams, 5. Aug. eegahjis Hullê. Anna Mathilde, kapt. Kehſe, 23. Jun. no Macao iſbraukdams, 6. Aug. eegahjis Rio Schaneirâ, Braſilijâ; kapteins, kuga kaudis ſlimi; ſuhrmanis nomiris zelâ.

Lihdſ 9. Augustam pee Rigas atbrauza 1095 kugi, to ſtarpâ 903 twaikoni un 191 buru kugi, un no Rigas 1046 kugi aiſbrauza. (B. W.)

Tirgus ſinas.

Rigâ, 9. Augustâ. Labibas tirgus pehdejâs deenâs bija ſtingrs un labibu zenas atkal pazehlahs. Kweeſchi, Kreewu, uf 125 mahrz. pamata, makſaja 106—107 kap. pudâ, Kurſemes 105 kap. pudâ. Rudſi, pehrnee, uf 120 mahrz. pamata, makſaja 65—68 kap. pudâ. Auſas, gaiſchahs, labahs ſugas, makſaja 65—75 kap. pudâ, ſchahwetas auſas 59—62 kap., Kreewu, widejas, 65 kap. pudâ. Meeſchi, ſeſchkanſchu, ſchahweti, uf 100 mahrz. pamata, makſaja 60—63 kap., Kreewu meeſchi 62 kap. pudâ. Linſehklas, ſtepju ſehklas, uf 87½ proz. pamata, makſaja 108 kap. pudâ, brahka ſehklas 104—106 kap. pudâ. Kanepes makſaja 115 kap. pudâ.

Leepajâ, 11. Augustâ. Rudſi, uf 120 mahrz. pamata, makſaja 74 kap. pudâ. Auſas, pehz winu daſchadahm ſugahm un labuma, 64—78 kap. pudâ. Meeſchi 59—62 kap. pudâ. Linſehklas par 7 mehreem 107—113 kap. Sirni 68 kap. pudâ. Kweeſchi 114—116 kap. pudâ. Saules puku ſehklas 78 kap. pudâ. Klijas 49—60 kap. pudâ.

Wehſtules un atbildes.

J. R. J—wâ. Luhdſam peenahkt kahdreiſ redakzijâ. — **P. J. K—wâ.** Newaram uſnemt. — **H. B. K—wâ.** Weens ſinojums pahrak noſebojees, otrs maſwehrtigs. — **Ch. Sch. R—wâ.** Turpmak. — **O. F. D—ê.** No Jums peeſuhtitais ſtahſtinſch jaw tulkots Latw. waloda. Mineto rakſtu, labi tulkotu, laikam waretum iſleetot. — **O. S. R—ê.** Pateizamees. — **—rš J—wâ.** Juhſu dſejoli neſpehj muhs wehl apmeerinat. Rowele iſdewuſehs wahji. — **J. Z. P—ê.** Mums neder; rakſts naw deeſgan populars. — **K. M. J—wâ.** Leekahs, ka muhſa Jums wehliga. Raudſiſim pehz eeſpehjas iſleetot. —

Iſdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenſtein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 11-го Августа 1897 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena dehla uzJelgawâ.

Sludinajumi.

Kalwenes pagaſta walde, Aiſputes aprinkî, dara ſinamu, ka **nodokłu iſdaliſchana** ſtarp ſchi t. i. bijuſchâ Tahſchu-Padures, Kalwenes, Perbones un Diſch-Drogas pagaſta lozekleem par 1897/98. g. taps iſdarita **tai 22. un 23. augustâ 1897. g.** Pagaſta lozekli, kuri nodokłu makſaſchanas ſinâ kahdu atweeglofchanu wehlâs, top uſaizinati minetâs deenâs ar wajadſigam apleezibam pee weetneeku pulka, Kalwenes muiſchâ, eeraſtees; jo wehlaku nekahdas eerunas netaps eewehrotas, bet nodokłu iſdaliſchana nahks pehz 14 deenam likumigâ ſpehkâ.

Kalwenê, tai 31. Julijâ 1897.
(№ 1108.) Pag. wez.: K. Birſeneek.
(S. W.) Skrihw.: J. Mikſchen.

Bahrtes pagaſta walde, Grobinas aprinkî, dara ar ſcho ſinamu, ka **pagaſta nodokłu iſdaliſchana par 1897/98. gadu** ſtarp ſaweenotâ Bahrtes pagaſta lozekleem taps iſdarita 20. un 21. augustâ ſch. g., tâpat ari 20. augustâ ſch. g. taps ſaweenotâ Bahrtes pagaſta neſpehjneekeem palihdſiba ſpreeſta. Kas wehletos pee nodewu makſaſchanas kahdus atweeglinajumus dabut, jeb ari palihdſibu no pagaſta, war teiktâs deenâs eeraſtees pee weetneeku pulka Bahrtes teeſas namâ.

Bahrtâ, 25. Julijâ 1897.
(№ 2155.) Pag. wez.: K. Пульке.

Rudbarſchu pagaſta walde
paſino, ka ſchi gada **1. un 2. ſeptemberi** weetejâ pagaſta namâ notiks ſaweenoto **Rudbarſchu, Lehnu** un **Pelzes** pagaſtu lozekłu iſdaliſchana **nodokłu makſataju ſchkirâs** preekſch 1897/98. g. — Tanîs deenâs peeſpreedihs ari **neſpehjneekeem pahrtiku.**

Rudbarſchôs, 7. augustâ 1897.

Jelgawas Sw. Annas
baſnizas ſkola.
Mahziba ſahkſees 7. augustâ. — Jaunu ſkolneeku un ſkolneeſchu peeteikſchanos nem preti ſkolotajs
Sperthals.

Turpat ari paſneedſ **ehrgelu ſpehleſchanas ſtundas** uf ſkolas ehrgelem.

Muſikas ſtundas
— ſewiſchki **wijolu ſpehleſchanâ** — paſneedſ Jelgawâ, **Skrihwern eelâ № 42.**
J. Waldmanis.

Turpat ari dabujamas **leetotas wijoles** un ziti **muſikas instrumenti.**

M. Sahles
faimneezibas ſkola
atrodâs Jelgawâ, **Upes eelâ № 6.** — **Mahzekles** teek uſnemtas katrâ laikâ, makſa paſeminata un kurſs paihſnats. Mahzibas preekſchmeti tikai namſaimneezibas ſinaſchanâs.

Jaunas meitenes
kas grib labi eemahziees **ſchuht,** war peeteiktees Uhdens eelâ № 2, augſchâ, pretim ſchihdu ſinagogai. — Turpat war ari **korteles dabut.** **E. Kaptein.**

Skolneezes
atron laipnu uſnemſchanu Jelgawâ, Konſtankina eelâ № 4a, pee Riediger kundſes.

Skolas behrnus
peenem **Segebrock kundſe,** Jelgawâ, Eſara eelâ № 12.

Paſudis
maſs peleks tſchemodans Bauſkas zelâ no Blunkas mahjam lihdſ Jelgawai pirmdeenâ 11. Augustâ pehzpuſdeenâ. Nododams pret pateizibas algu Jelgawâ, rihta mahzitaja namâ mahz. **Heintz** kungam.

Mag. Hertela apteekis
Jelgawâ atrodàs tagad **jaunuſbuhwetajâ namâ, Paſta eelâ № 13.**

Eewehlu
Sahbaku prezes
preekſch kungeem, dahmam un behrneem
jaunàs faſonàs,
no **Wisaugſtaki** apſtiprinatàs **Sw. Peterburgas Beedribas preekſch mekaniſkas ſahbaku pagatawoſchanas, godalgota Niſchni-Nowgorodas iſſtahdê 1896. g.**
ar walſts-ehrgli.
A. Chomſe,
Jelgawâ, apakſch kolonadeem № 104.

Lauksaimneezibas iſſtahde
ſarihkota Dobelê
6., 7. un 8. septemberî 1897. g.
no Dobeles lauksaimneezibas beedribas.
Tuwakas ſinas programàs.
Peeteiktees wehl tikai war lihdſ **24. augustam.**
Peeteikumu blanketes peeſuhta un uf peeprasijumeem iſſtahdes leetâs dod atbildi **M. Hartmana kgs,** Dobeles muiſchâ pahr Dobeli.
Iſſtahdes komiteja.

Dſelſs un alwas uhdens wadu rores,
uhdens wadu krahnus
un anglu mahlu rores
tura uf lehgera
J. S. Parigina mantineeki,
96. Jelgawâ, ſem kolonadeem 96.

Kurpneeku un ſedlineeku
prezes wiſleelakâ iſwehlê pehrkamas pee
T. S. Smirnowa mantineekeem,
Jelgawâ, Atzifes eelâ № 2.

Pliſcha un **ronu ahdas**
ſkolenu ranizas,
grahmatu-, aktu- un miniſteru mappes,
grahmatu ſiksnas,
Wikſatina apleekamos (nakidkas)
peedahwâ **teizamâ labumâ**
A. Chomſe,
Jelgawâ, apakſch kolonadeem № 104.

L. M. Arenſteina
apteeku pretſchu, kimikaliju, parfimerijas un gumijas pretſchu weikals
Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 3,
blakam tabakas magaſinai,

Pret kodehm: **naftalinu, kamparu, kamforinu, terpentinu, kodu pulweri, kodu papiri, kodu ſpirtu, India kodu aiſſargu, Turku piparus** ꝛc. Preekſch maſgaſchanahs: **maſgaſchanas ſahli, Kreuznachera ſahli, Kreuznachera Mutterlaugu, Franzensbades purwu ſahli, preeſchu atwaſu ekſtraktu, ſehwelaknu, behrſu pumpurus, preeſchu pumpurus,** ahrſemes **mineralsuhdeni** ſwaigâ ſuhtijumâ u. t. t. **Wiſas elkas pehrwes,** ſauſas un ſataiſitas, **firniſu, terpentinu, laku** 20 ſortês, **ſauſinaſchanas pulweri** un **ſauſinaſchanas ſchkidrumu** u. t. t. Beſ tam peedahwaju ſawu leelo lehgeri **ſeepju, odehru, oh de kolonju, puhderi, ſobu birſtes, krehmi** u. t. t. Wiſadas **gumijas ſprizes, termometerus, bandaſchas, ſchlaukas, uhdens mehroſchanas rinkus, uhdens mehroſchanas glahſes** un wiſs zits, kas pee praktiſkas lauksaimneezibas ir derigs.

1881 g. Wisaugstaki apstiprinatâ
apdroschin. beedriba
„ROSSIJA".
Muhscha-renschu apdroschinaschana.
Beedribas droschibas kapitali
pahri par . . . 29,000,000 rbl.

Beedriba apdroschina sem sewischki peenehmigeem noteikumeem: **muhscha-rentes, rentes wezuma deenàm, rentes atraitnem, puhra naudu meitàm, stipendijas dehleem** u. t. t., u. t. t.

Muhscha-rentes.

Peemehrs: Kahdai 65 gadus wezai personai ir 15,000 rubłu wehrtspapiros, kuri tai gadâ eenes 650 rubł. Ta nu wehletos pawairot sawus eenahkumus un schinî noluhkâ apdroschina, eemaksajot augschminetu kapitalu, **„Rossijas" beedribâ muhscha-renti, kas lai tulin sahkas.** Par eemaksateem 15,000 rubłeem beedriba minetai personai, kamehr ta dsihwos, ismaksàs **1739 rbl. leelu ikgadeju renti,** t. i. eemaksatais kapitals nes **11½ prozenta.**

Ikgadeja muhscha-rente

	50	55	60	65	70	75 gadas wezai personai
nes	7,58	8,54	9,82	11,59	14,02	16,37 prozentu.

Sihkakus noteikumus pasneeds un apdroschinajumus noslehds beedribas pahrwalde Sw. Peterburgâ (Leelajâ Morskajâ № 37, paschas mahjâ), general-repesentanze Rigâ (Kaufeelâ № 9) un beedribas agenturas walsts wisâs pilsehtâs.

Ekſamineta wezmahte
wehlàs weetu uf laukeem.
Tuwakas ſinas Jelgawâ, Paſta eelâ № 41, pee **Aken kdſes.**

Mahzeklis pee maiſes zepſchanas jeb ſehns preekſch iſſuhtiſchanas wajadſigs Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 10

Panſijâ ſkoleni teek laipni uſnemti Katoļu eelâ № 17, pee **Matiſohn kdſes.**

Iſpahrdoſchana.
Dehl **weikala ſlehgſchanas tiks wiſas**
ſelta un ſudraba leetas
apakſch eepirkuma zenam iſpahrdotas.
A. Schmidt, Bauſkâ.

2 mahlderu ſelli
un kahdi **4—5 ſtrahdneeki** war dabut darbu pee mahlderu meiſtera **Chr. Leepe, Jelgawâ, Swehtes eelâ № 4.**

Maſleetots
diwritenis
(weloſipeds) uf zeetàm rehpem, wiſulabakâ ſaſtahwâ, kas ſawâ laikâ 160 rub. makſajis, teek tagad par **50 rub. pahrdots.** — Peeprasams Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Jelgawâ.

Blihdenes
Dihzmanu mahjas,
Tukuma aprinkî, teek pahrdotas jeb uf renti iſdotas. Tuwakas ſinas pee notara **A. Proktora k.** Jelgawâ.

Neprezejees
ſemkopis,
kas **linkopibâ** eeſtrahdajees, un **neprezejuſees ſaimneeze** war peeteiktees **Leepajâ, Matroſchu eelâ № 2.** Weetâ eeſtahſchanàs pa Jurgeem 1898. g.
J. Janſohn's.

Jelgawâ.
Skoleni atron laipnu uſnemſchanu ar jeb bez koſtes pee **Berg kdſes,** Dihka eelâ № 12.

Jelgawas Latw. Beedrib. teatris.
Swehtdeen 17. Augustâ 1897. g.
Rigas Latweeſchu teatera akteeru
A. Freimana, D. Schwenka, T. Waldſchmidta weeſoſchanàs.
Iſrahdihs:
Roberts un Bertrams
jeb **jautree waſanki.**
Leela dſeedaſchanas luga 4 nodalàs no G. Rädera.
Sahkums pulkſt. 7 wakarâ.
Zenas paraſtàs.
Schini lugâ pawiſam 16 muſikas un dſeedamee gabali.
Biletes eepreekſch dabonamas H. Allunana grahmatu pahrdotawâ, Leelajâ eelâ № 21. Preekſch teatra iſrahdes Beedribas dahrſâ no pulkſten 4 ſahkot
dahrſa koncerts.
Ee-eeja brihwa.
Teatra pahrſinis.

Kapu peemineklus
no **marmora** un **granita** iſ **labaka materiala.**
Leelu krahjumu
wiſadu **tſchuguna kapu krunſtu** tura weenmehr uf lehgera.
Wiſlehtakàs zenas.
Akmenu poleereſchana ar twaika ſpehku uf galwoſchanu.
M. Brauers,
pee Annas wahrteem, blakus literatu la peem. (Aleksandra prospekts № 4).

A. U. Bogdanowa
tabakas fabr. noliktawa
Jelgawâ, Katoļu eelâ № 12,
eewehlê wehl lihdſ ſchim papira dabiſki plahnuma un labuma ſinâ, **nepahrſpehtas** papirofu hilſes, ſem noſaukuma:
Царскія безъ клея,
kuras dabonamas ari wairak lauku un pilſehtu bodês, kâ ari pahrtiku beedribu weikalôs.

NB. Zeen. publika teek luhgta uf katras kaſtites Bogdanowa firmu un glihtu walſts-ehrgli eewehrot, lai no pakaltaiſitahm hilſehm ſekmigaki iſſargatos.

Дозволено цензурою. Рига, 11 августа 1897.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.
(Tè klaht 2 peelikumi.)